

Στρωματικοί Όγκοι Πεπτικού Συστήματος: Σύγχρονες Διαγνωστικές και Θεραπευτικές Προσεγγίσεις

Δημήτρης Τζιλβές
Γαστρεντερολόγος
Επιμελητής Α'
Α.Ν.Θ. 'Θεαγένειο'

Μαθήματα Β' Προπαιδευτικής
Παθολογικής Κλινικής
Γ.Ν.Θ Ιπποκράτειο
Θεσσαλονίκη 20-03-2013

Gastrointestinal Stromal Tumors

GIST

- Παρουσίαση περιστατικού
- Εισαγωγικά στοιχεία
- Πρόγνωση
- Διάγνωση
- Θεραπεία

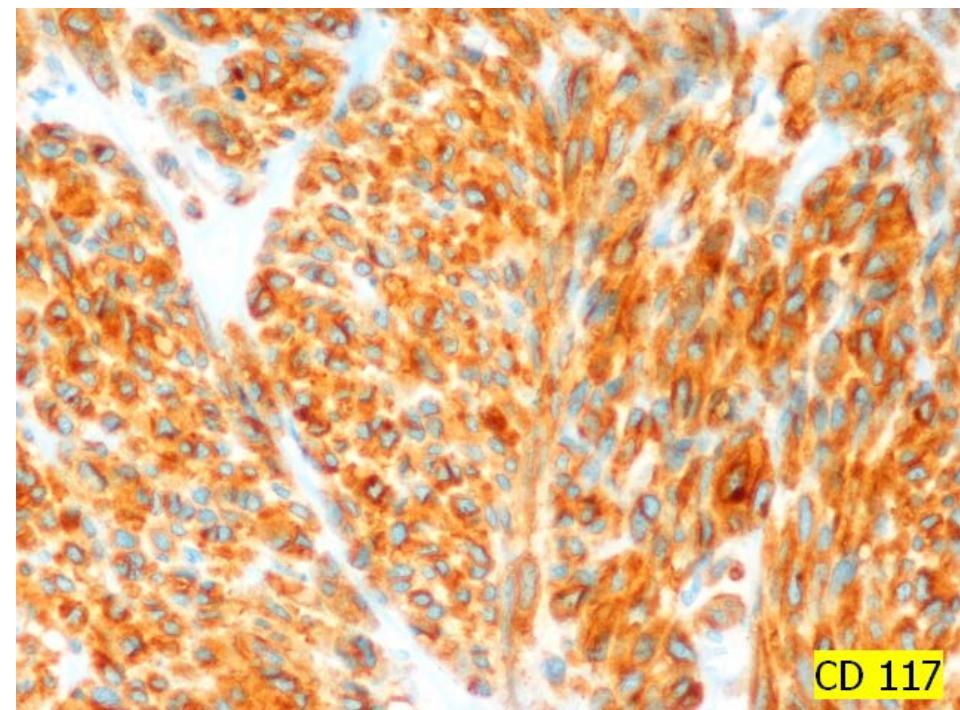
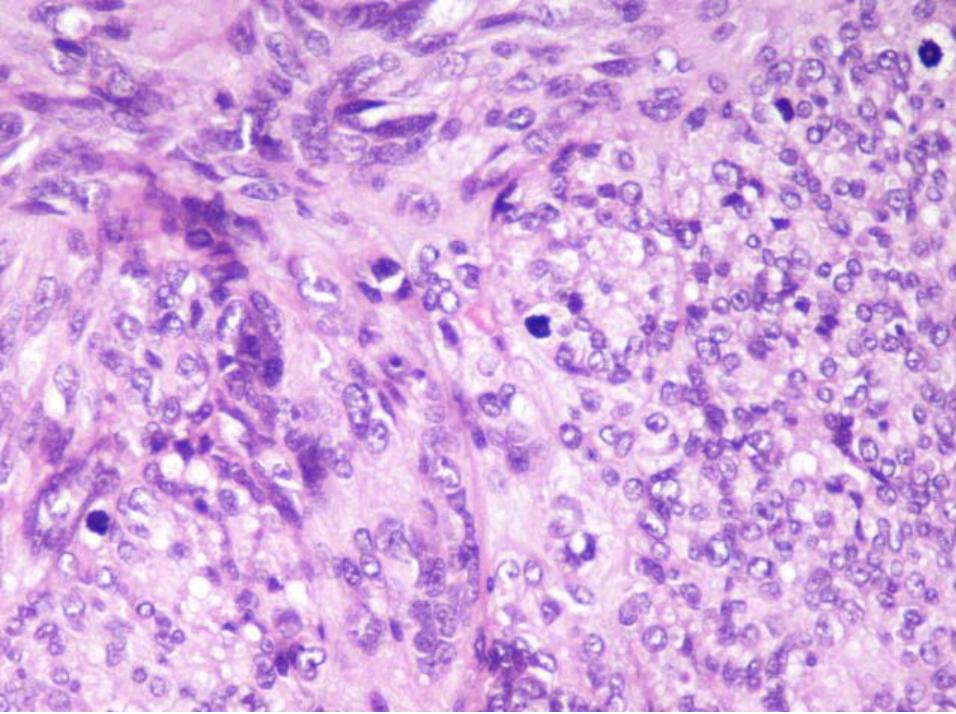
Στρωματικοί Όγκοι Πεπτικού Gastrointestinal Stromal Tumors (GIST)

- Άνδρας 52 ετών:
  - 4/2002: Κοιλιακό άλγος, έμετοι
    - C-T κοιλίας: ψευδοκύστη παγκρέατος
    - Διαδερμική παροχέτευση
  - 6/2002: Κοιλιακό άλγος, έμετοι, πυρετός
    - C-T κοιλίας: Κυστικό μόρφωμα στην περιοχή του παγκρέατος (15x10 cm)
    - Κυστεογαστρική αναστόμωση
  - 7/2002: ίδια συμπτώματα
    - Κυστεογαστρική αναστόμωση
    - Βιοψία: Κακοήθης σαρκώδης νεοπλασματική εξεργασία
  - 8/2002: Διάταση κοιλίας, ζωστηροειδές άλγος

GIST

Γαστρεντερολογική Κλινική
Α.Ν.Θ. "Θεαγένειο"

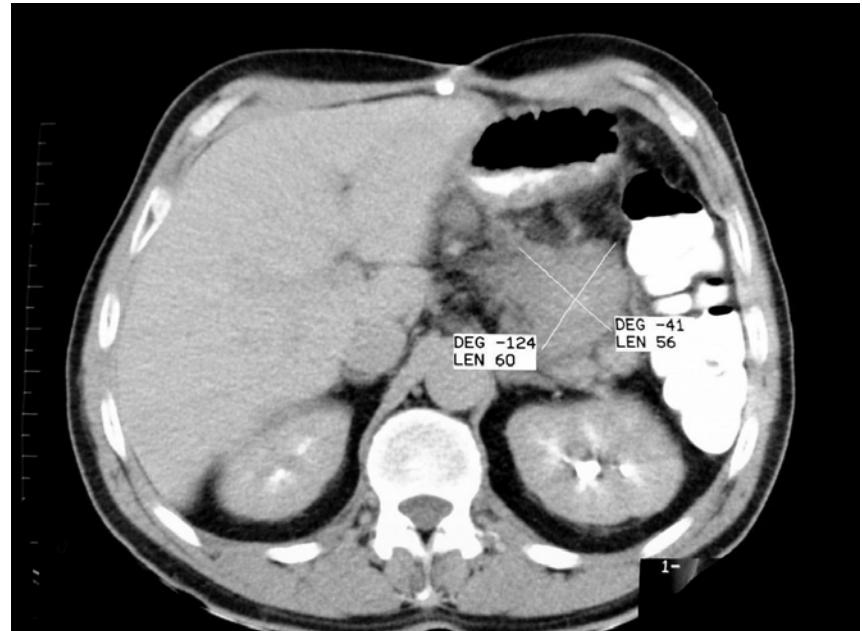

Γαστρεντερολογική Κλινική
Α.Ν.Θ. "Θεαγένειο"

CD 117

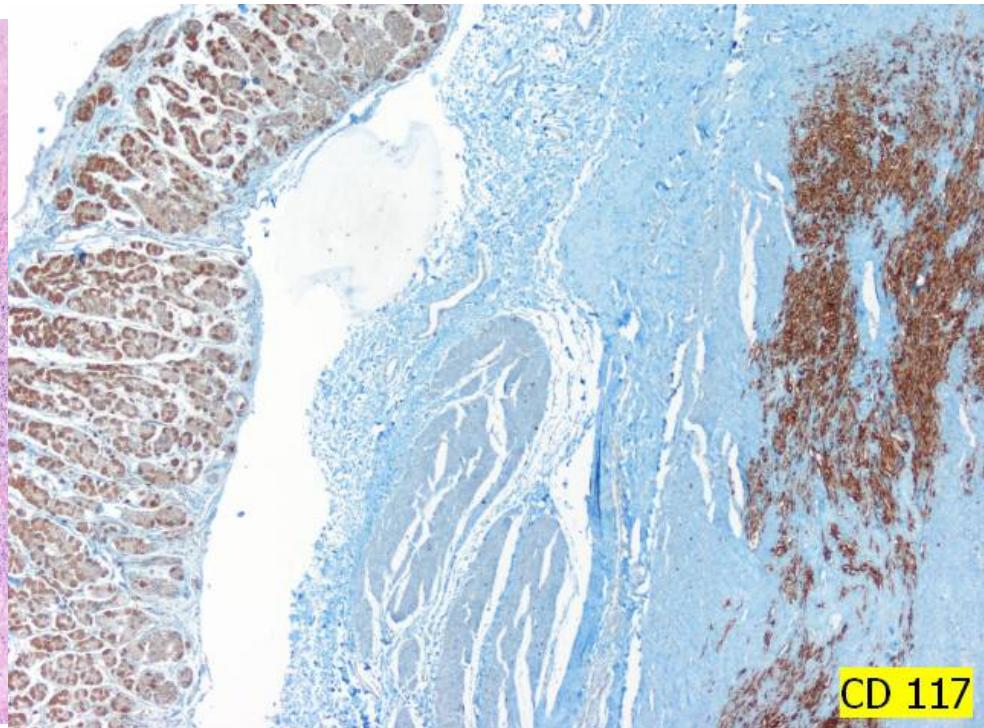
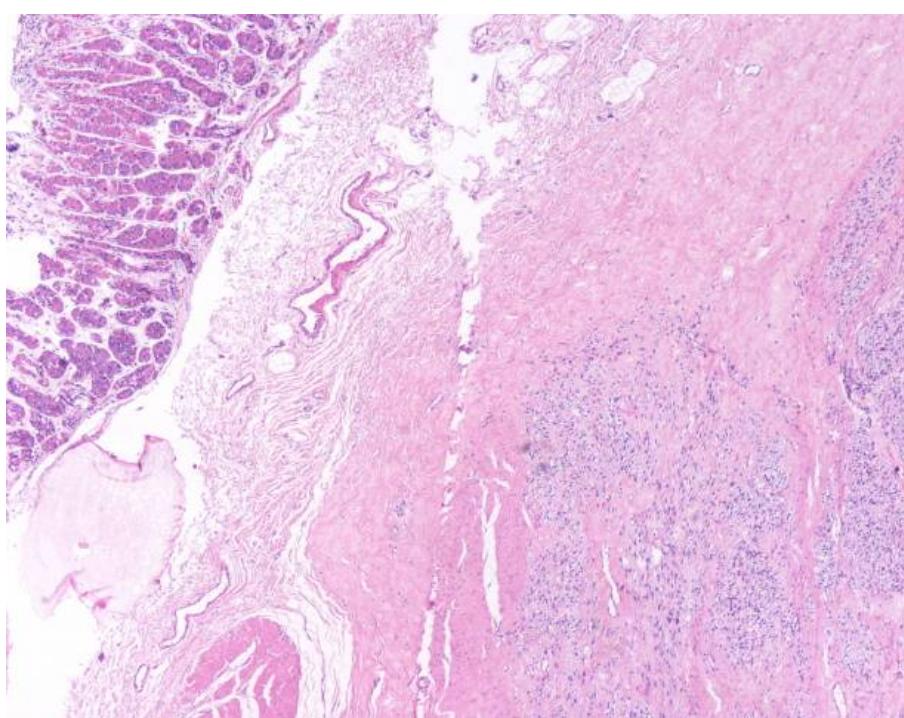
Προεγχειρητική (neo-adjuvant) θεραπεία GIST Imatinib Mesylate

- 9/2002:
  - Κακοήθης στρωματικός όγκος CD117 (+)
  - Έναρξη θεραπείας με tab Glivec 400 mg
- 10/2002:
  - Κλινική βελτίωση
  - C-T κοιλίας: ↓ μεγέθους μάζας
- 5/2003:
  - Κλινική εικόνα: σταθερή
  - C-T κοιλίας: ίδια ευρήματα

Προεγχειρητική (neo-adjuvant) θεραπεία GIST Imatinib Mesylate

- 10/2003: Χειρουργική επέμβαση
  - Περιφερική παγκρεατεκτομή, σπληνεκτομή, αφαίρεση τμήματος στομάχου και τμήματος εγκαρσίου
- Παρακολούθηση

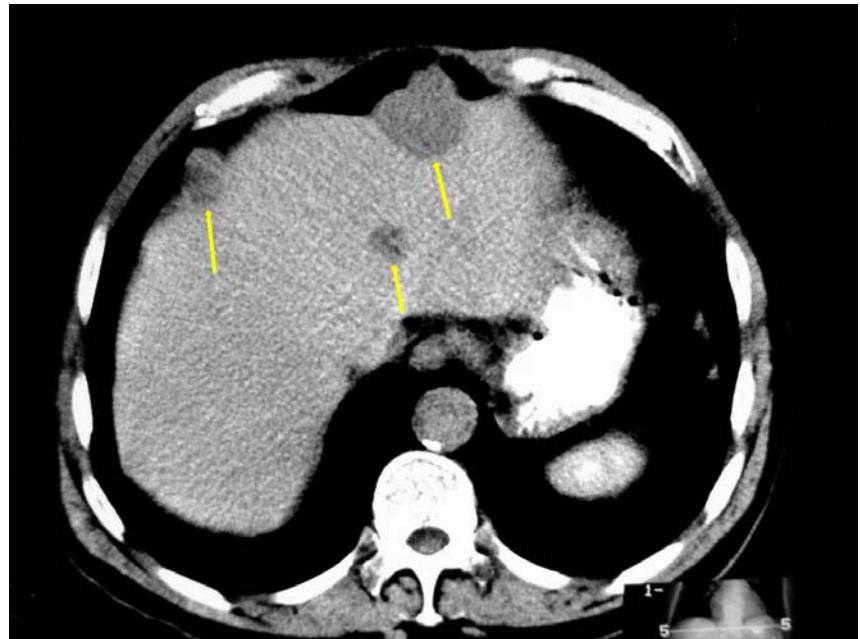

CD 117

Θεραπεία GIST

Imatinib Mesylate

- 4/2004:
  - C-T κοιλίας: ηπατικές μεταστάσεις
  - Έναρξη Θεραπείας με Imatinib (Glivec)
- 2009:
  - Διάγνωση πρωτοπαθούς Ca πνεύμονα
  - Έναρξη χημειοθεραπείας
- 2010: Απεβίωσε

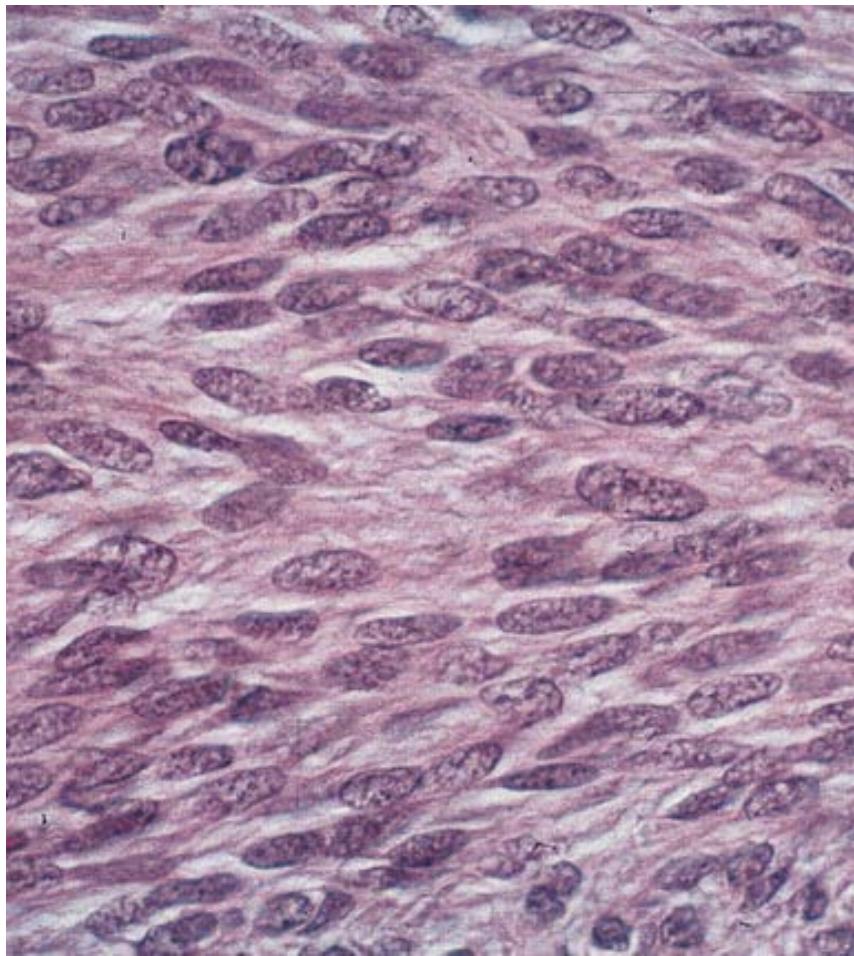
GIST

- Molecular Biolo**GIST**
- Patholo**GIST**
- Gastroenterolo**GIST**
- Medical Oncolo**GIST**
- Surgical Oncolo**GIST**
- Radiolo**GIST**

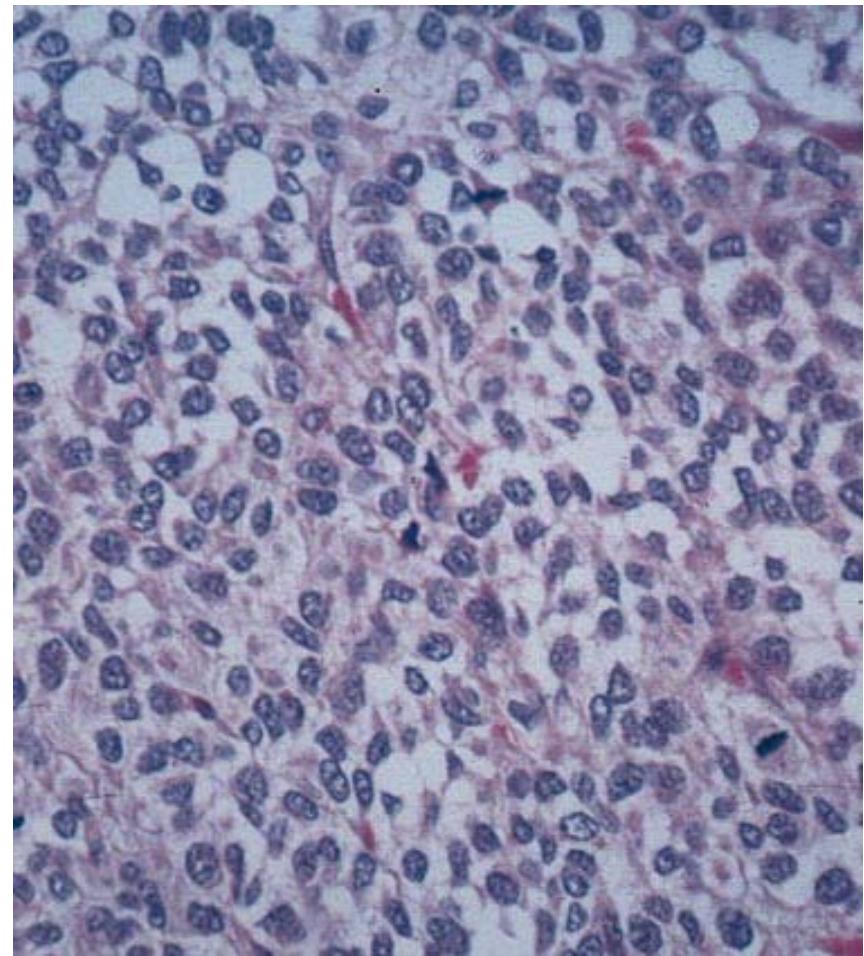
GIST

- Ορισμός
  - Μεσεγχυματογενείς όγκοι (συνδετικού ιστού)
  - Ατρακτοειδή κύτταρα, επιθηλιοειδή κύτταρα, μικτή μορφολογία
- Ιστορική αναδρομή
  - 1980: ανάπτυξη ανοσοϊστοχημείας: διάγνωση και διαφοροποίηση σαρκωμάτων μαλακών μορίων
  - 1983: χρήση του όρου στρωματικός όγκος γαστρεντερικού
  - 1988: ICC (διάμεσα κύτταρα του Cajal) ως προέλευση τους
  - 1998-2000: Έκφραση και μεταλλάξεις KIT: δείκτης GIST

GIST

Spindle Cell Type: 70%

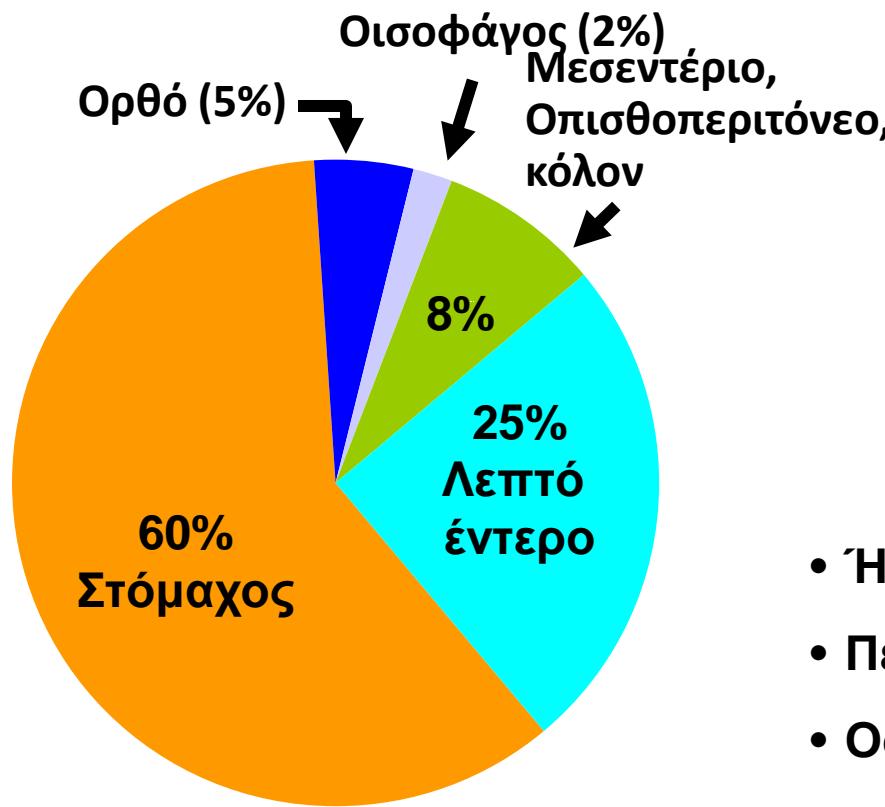
Epithelioid Cell Type: 20%

GIST

- Επιδημιολογία:
  - Δυσχερής εκτίμηση της συχνότητας
  - ΗΠΑ
    - 7-20/1000000/έτος
    - 4000-6000 νέες περιπτώσεις/έτος
  - Ευρώπη (αναδρομικός έλεγχος περιπτώσεων)
    - 6,5-14,5/1000000/έτος (Ολλανδία, Σουηδία, Ισπανία)
  - Μεγαλύτερη η συχνότητα των μικροσκοπικών GIST (<1cm)
  - Εμφάνιση: ΗΠΑ: 63 έτη, Ευρώπη: 66-69 έτη
    - Ανδρες/γυναίκες: παρόμοια συχνότητα

GIST

- Εντόπιση

Συχνότερες μεταστάσεις

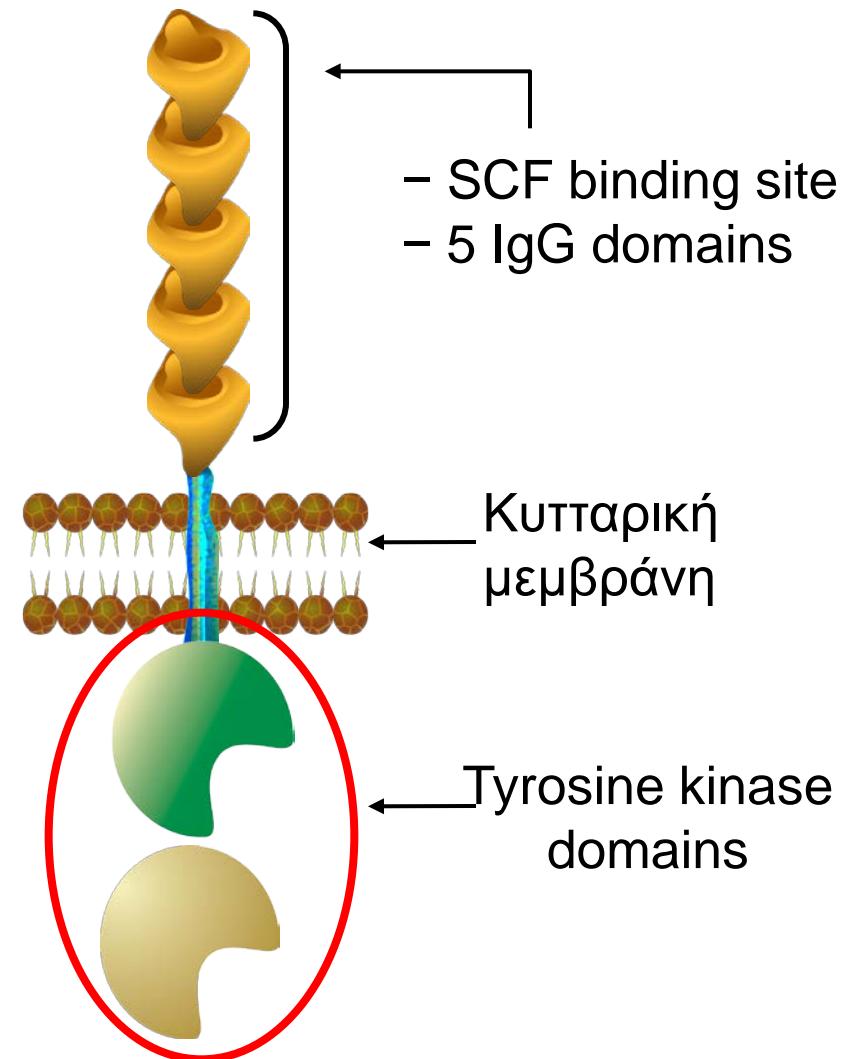
- Ήπαρ
- Περιτόνεο
- Οστά
- Πνεύμονες

GIST

- KIT

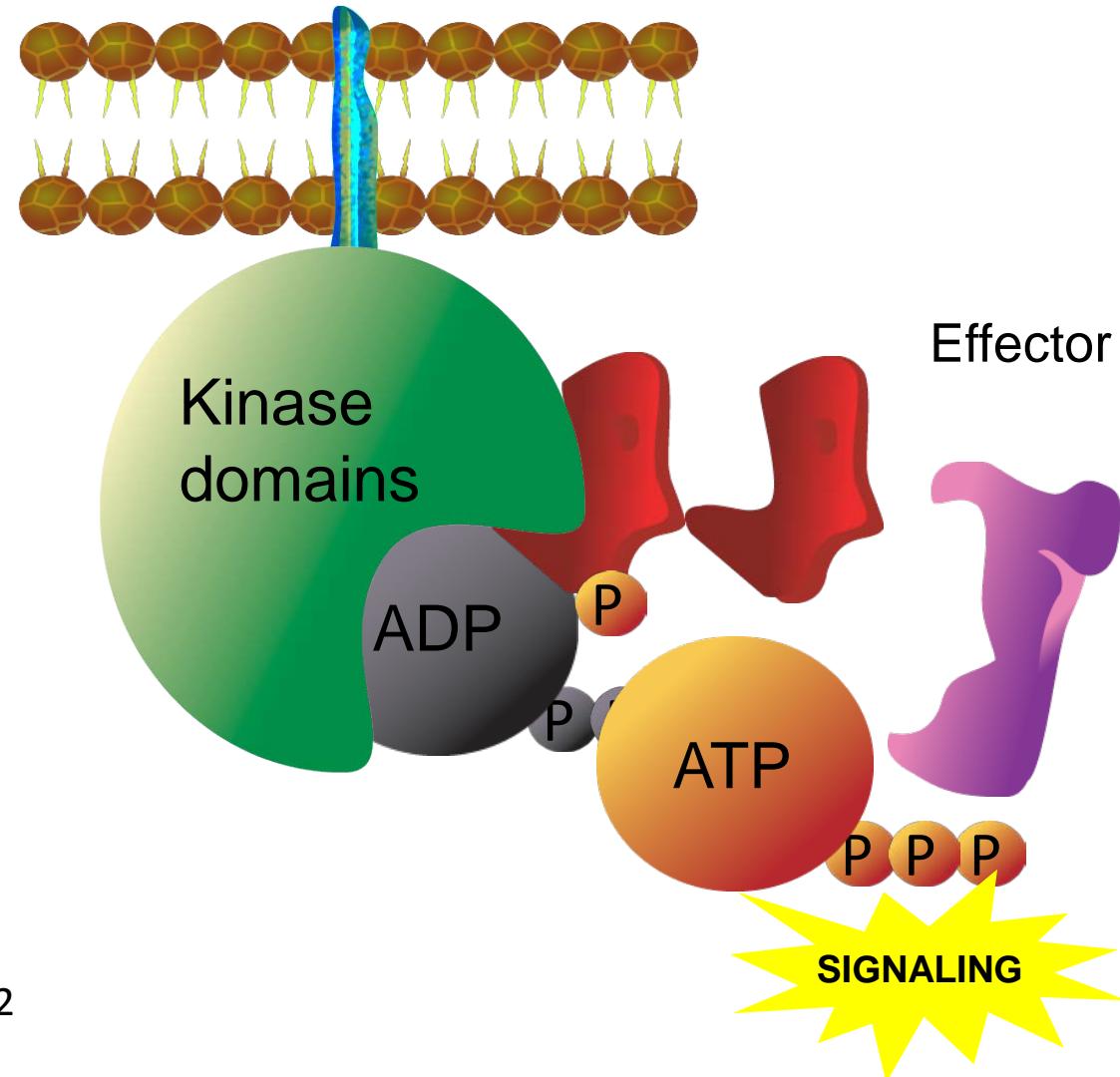
- Διαμεμβρανικός υποδοχέας τυροσινικής κινάσης:
  - Συνδέτης: SCF (Stem Cell Factor)
- Κωδικοποίηση από το πρωτοογκογονίδιο KIT
- Δομική συγγένεια
  - Platelet-derived growth factor receptor (PDGFR)
  - Bcr-Abl

GIST

- KIT:
  - Ενεργοποίηση πρωτεΐνης (P13 Kinase)
  - Μετάδοση σήματος:
κυτταρικός
πολλαπλασιασμός,
επιβίωση

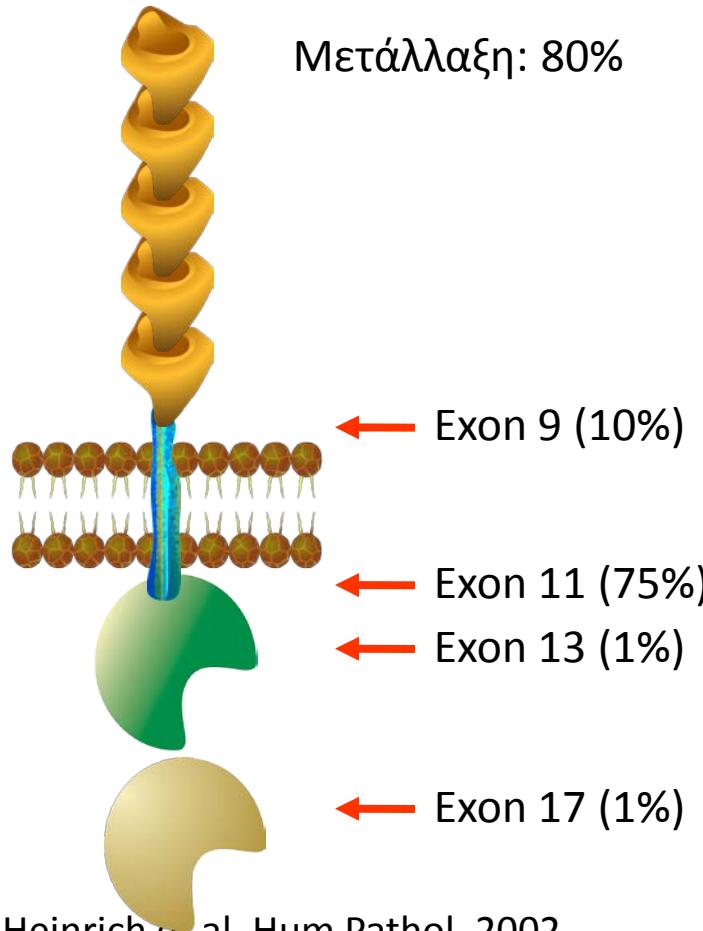
Savage and Antman. N Engl J Med. 2002
Scheijen and Griffin. Oncogene. 2002

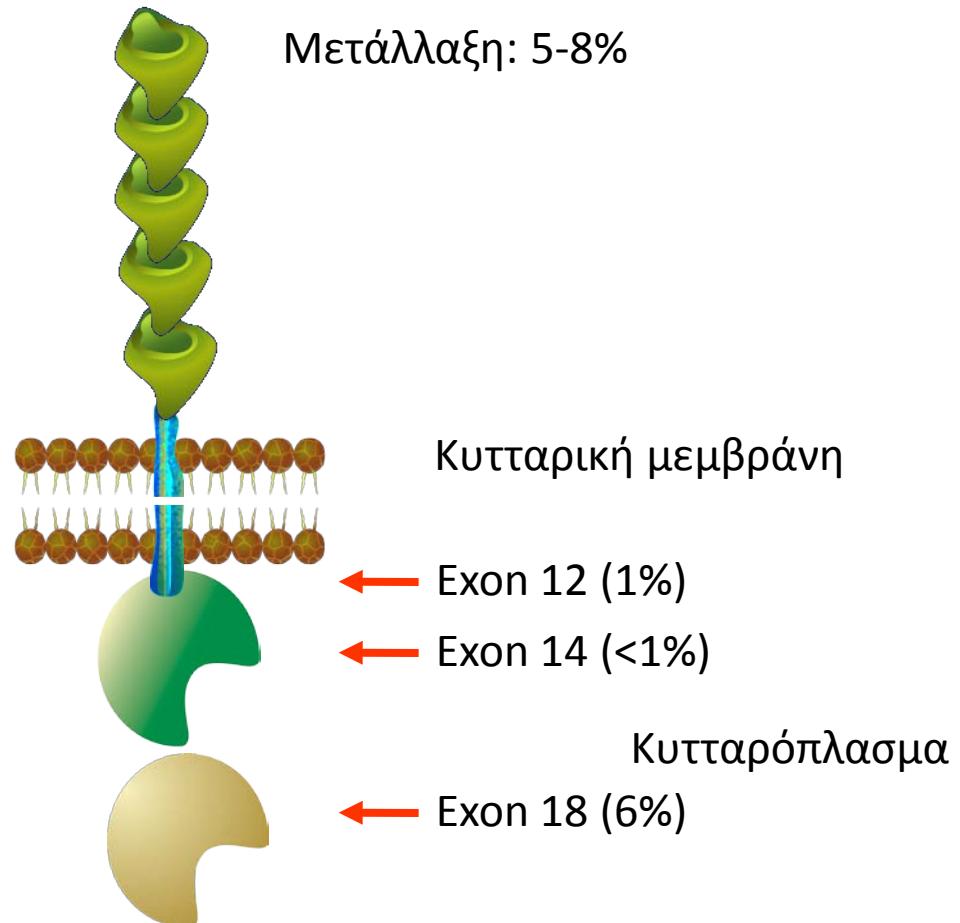
GIST

Μεταλλάξεις KIT και PDGFRA
Καμία μετάλλαξη: ~ 10%

KIT

PDGFRA

Heinrich et al. Hum Pathol. 2002

Corless et al. Proc Am Assoc Cancer Res. 2003;44. Abstract R4447

GIST

Διάγνωση

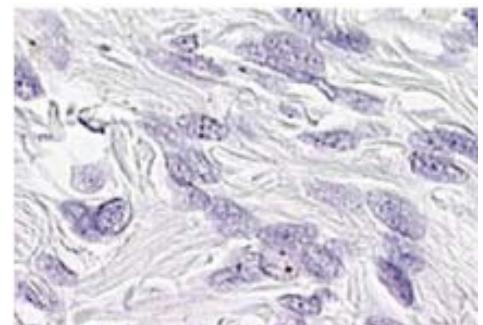
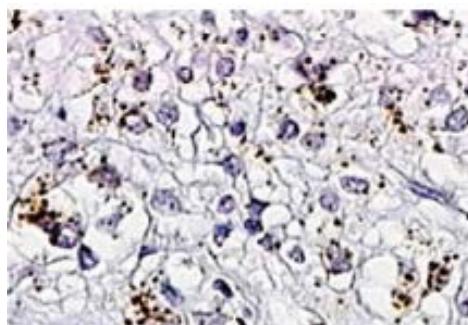
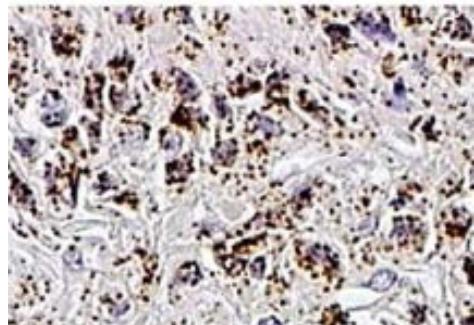
- Σπάνια νεοπλάσματα
  - 1% των νεοπλασμάτων του ΓΕΣ
- Μεσεγχυματικοί όγκοι ΓΕΣ:
  - **GIST:** **80%**
  - Λειομύωμα, Λειομυοσάρκωμα: **10-15%**
  - Schwannoma: **5%**
  - Λίπωμα, λιποσάρκωμα
  - Δεσμοειδείς όγκοι

	CD117	SMA	Desmin	S100	CD34
GIST	+ (95%)	+ (30-40%)	+ (1-2%)	+ (5%)	+ (60-70%)
Όγκοι λείων μυϊκών ινών	-	+	+	-	+ (10-15%)
Schwannomas	-	-	-	+	+

GIST

Διάγνωση

- DOG1: πρωτεΐνη με έντονη έκφραση στην κυτταρική επιφάνεια των GIST,¹ σπάνια σε άλλους όγκους μαλακών μορίων^{1,2}
- DOG1: χρήσιμη στη διάγνωση KIT-αρνητικών GIST^{1,2}

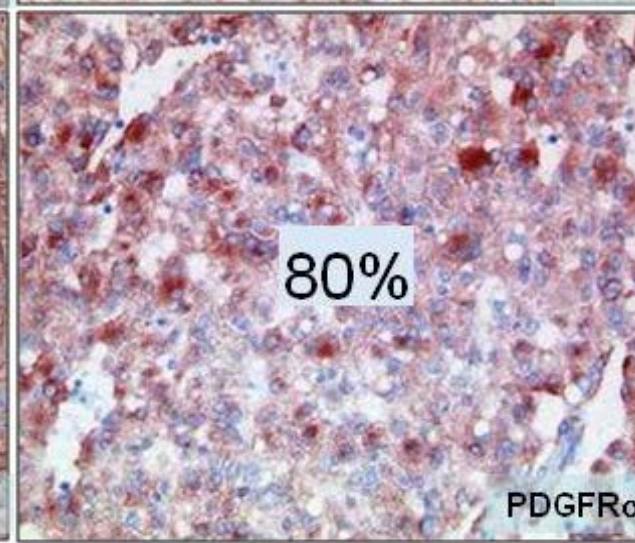
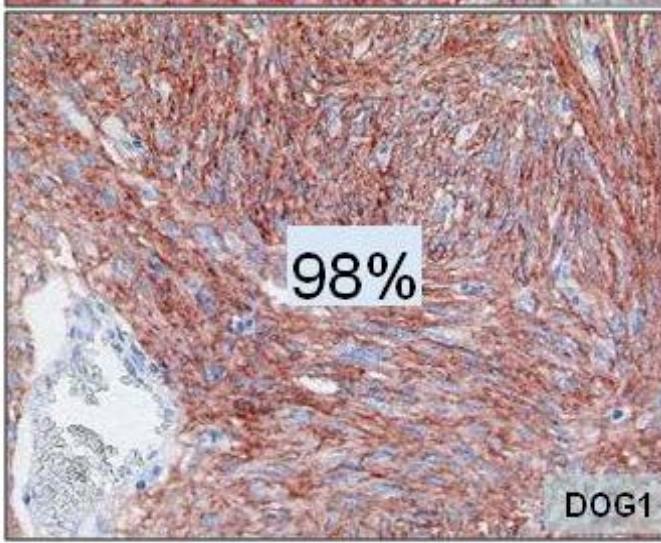
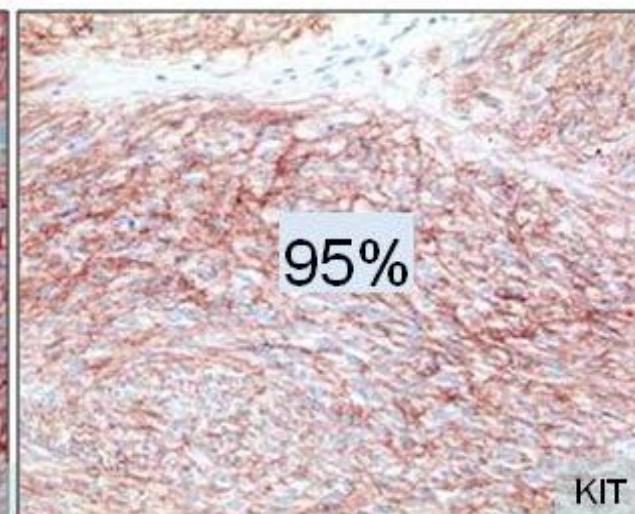
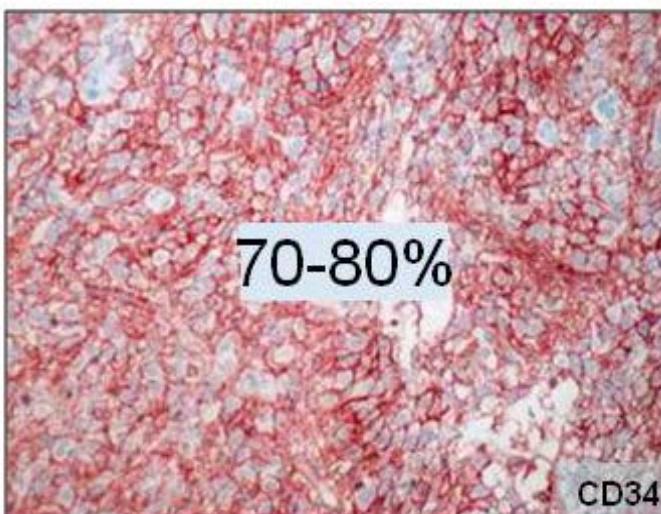

¹West RB, et al. *Am J Pathol* 2004; ²Dei Tos AP, et al. ASCO 2008 (Abstr 10551)

UNIKLINIK
KÖLN

Immunohistochemistry in GIST

Courtesy of Dr. Eva Wardelmann

GIST

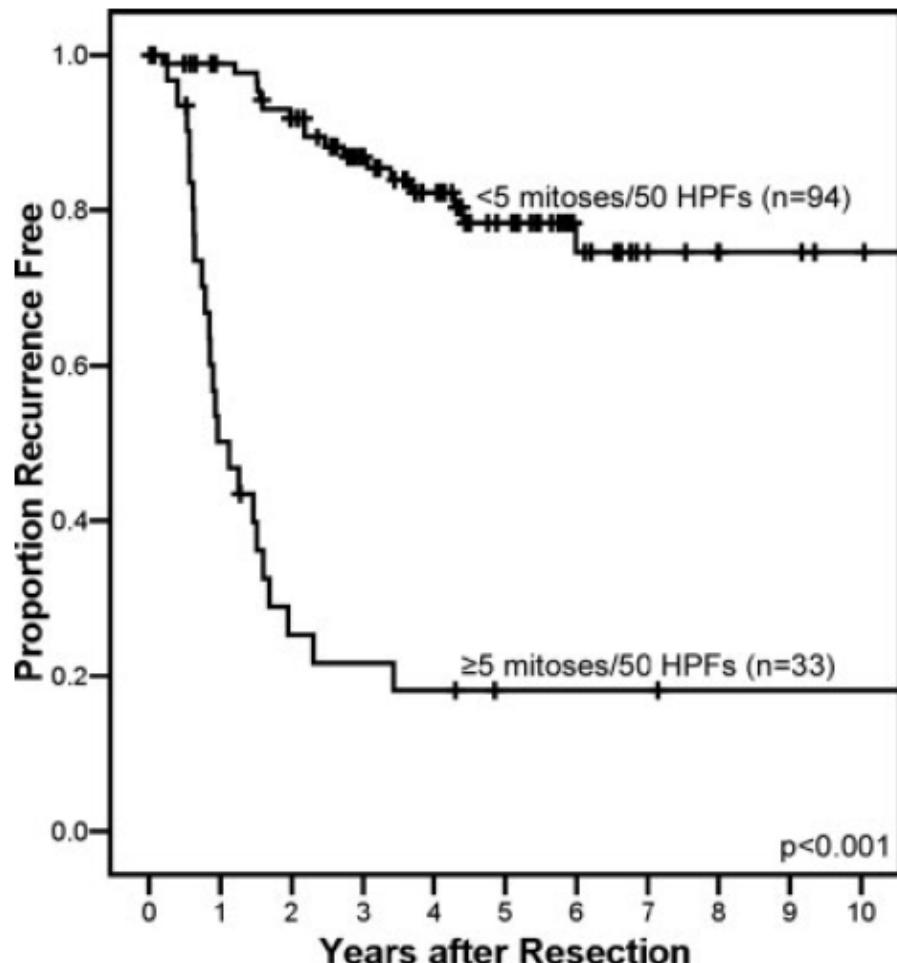
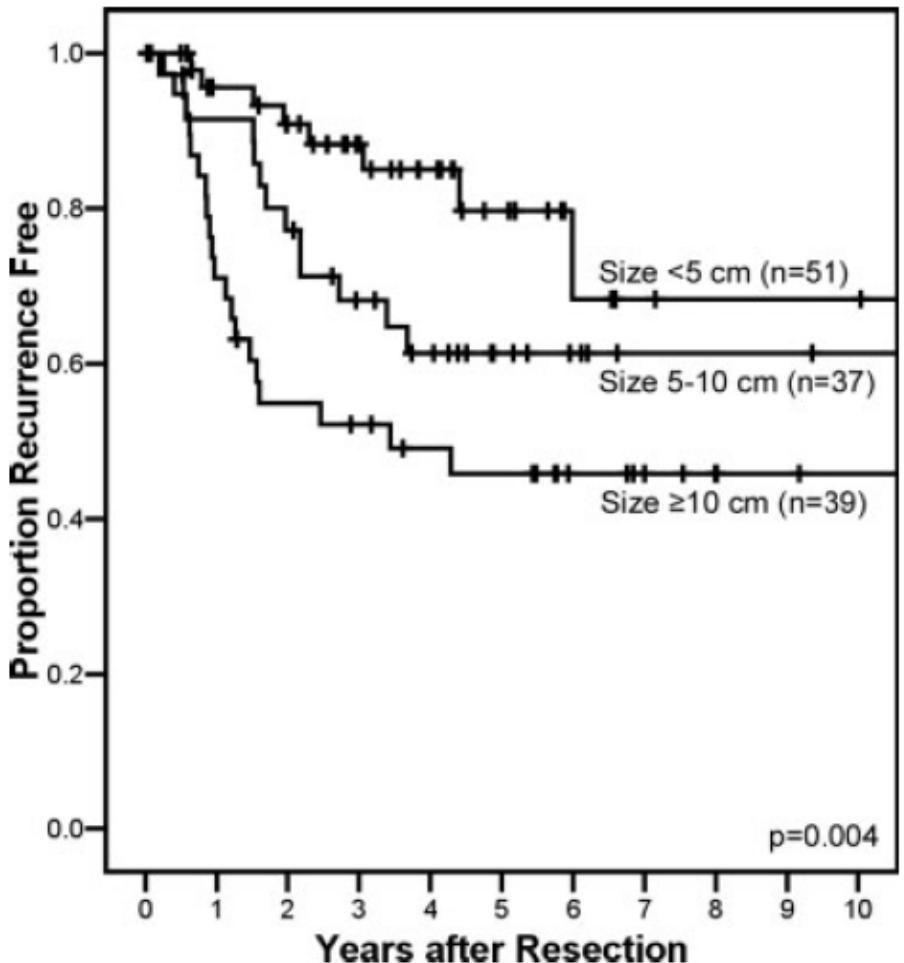
Πρόγνωση

- Κίνδυνος υποτροπής:

Κίνδυνος	Διάμετρος (cm)	Μιτωτικός δείκτης (/50 HPF)
Πολύ χαμηλός	<2,0	<5
Χαμηλός	2,0 – 5,0	<5
Μέσος	<5,0	<6–10
	5,0-10,0	<5
	>5,0	>5
Υψηλός	>10,0	Οποιοσδήποτε
	Οποιαδήποτε	>10

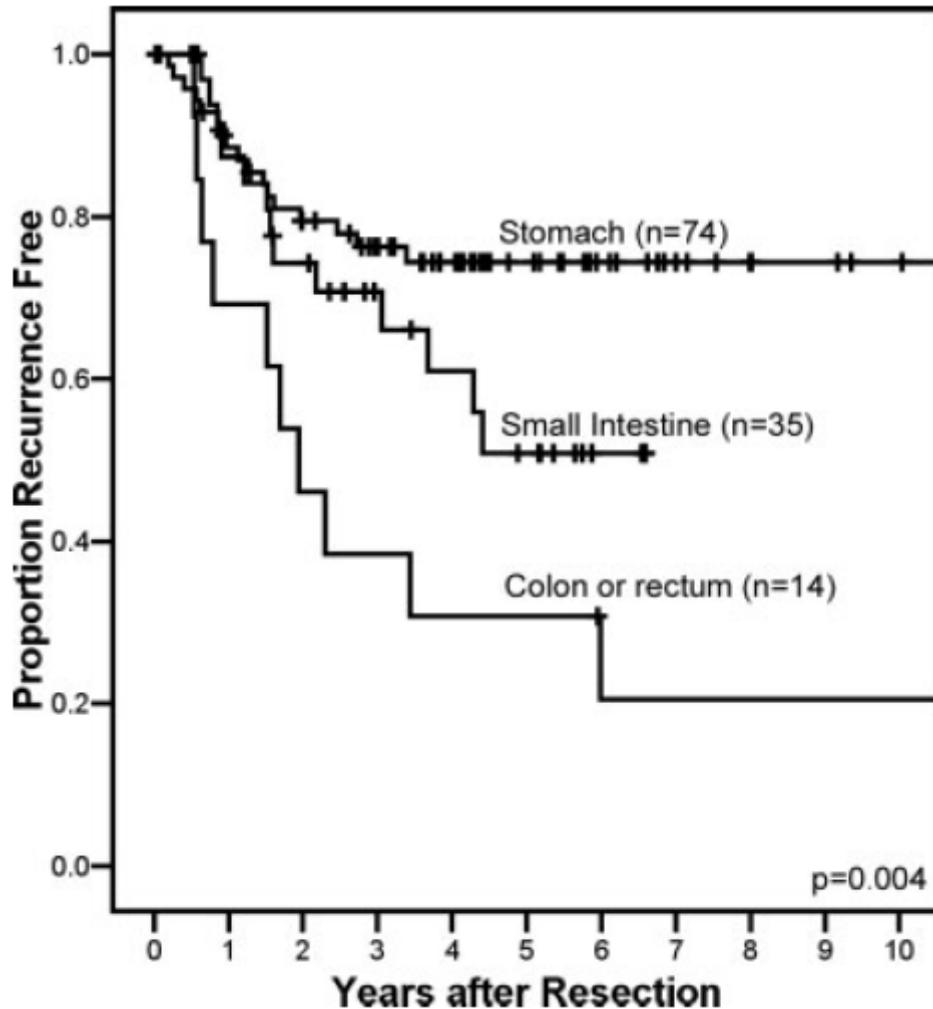
GIST

Ελεύθερη υποτροπής επιβίωση (RFS)

GIST

Ελεύθερη υποτροπής επιβίωση (RFS)

Κίνδυνος υποτροπής (Κριτήρια NCCN-AFIP)

Group	Group definition		Patients with progressive disease during long-term follow-up			
	Size cm	Mitotic Count HPF	Gastric %	Jejunal %	Duodenal %	Rectal %
1	≤2.0	≤5/50	0	0	0	0
2	2.1-5.0	≤5/50	1.9	4.3	8.3	8.5
3a	5.1-10.0	≤5/50	3.6	24	34*	57*
3b	>10.0	≤5/50	12	52	34*	57*
4	≤2.0	>5/50	0*	50*	-	54
5	2.1-5.0	>5/50	16	73	50	52
6a	5.1-10.0	>5/50	55	85	86*	71*
6b	>10.0	>5/50	86	90	86*	71*

Based on 1055 gastric, 629 small intestinal, 144 duodenal and 111 rectal GISTs

Κίνδυνος υποτροπής

(Τροποποιημένα κριτήρια NIH)

Risk category	Tumor size (cm)	Mitotic index (per 50 HPF)	Primary tumor site
Very low	< 2,0	≤ 5	Any
Low	2,1 to 5	≤ 5	Any
Intermediate	2,1 to 5	> 5	Gastric
	< 5,0	6 to 10	Any
	5,1 to 10	≤ 5	Gastric
High	Any	Any	Tumor rupture
	> 10	Any	Any
	Any	> 10	Any
	> 5	> 5	Any
	2,1 to 5	> 5	Non gastric
	5,1 to 10	≤ 5	Non gastric

GIST

Μεταλλάξεις

- Γονιδιακή ανάλυση
  - Επιβεβαίωση της διάγνωσης
  - Διάγνωση CD117/DOG1-αρνητικών GIST
- Προβλεπτική και προγνωστική αξία

GIST

Μεταλλάξεις

Primary Mutations in *KIT* and *PDGFRA* in GISTs¹⁻⁷

Gene	Exon (Frequency)	Location	Comments
<i>KIT</i> (80%)	11 (67%)	Juxtamembrane domain	<ul style="list-style-type: none"> – Occur in GISTs throughout GI tract – Good response to imatinib
	9 (10%)	Extracellular domain	<ul style="list-style-type: none"> – Arise mainly in colon and small intestine; more aggressive than other genotypes – Less responsive to imatinib than exon 11 mutations
	13 (1%)	Kinase 1 domain	Primary mutation (before treatment) imatinib sensitive
	17 (1%)	Activation loop	Primary mutation imatinib sensitive
<i>PDGFRA</i> (5%-8%)	18 (6%)	Activation loop	Sensitive to imatinib except for mutation D842V, which is resistant
	12 (1%)	Juxtamembrane domain	Good response to imatinib
	14 (<1%)	Kinase 1 domain	In vitro sensitivity to imatinib comparable to that of <i>KIT</i> exon 13 mutations; no clinical data available

1. Corless C et al. *J Clin Oncol.* 2005;23:5357-5364. 2. Corless CL et al. *J Clin Oncol.* 2004;22:3813-3825. 3. Heinrich MC et al. *J Clin Oncol.* 2003;21:4342-4349. 4. Corless CL et al. *Annual Review of Pathology.* Vol 3. In press. 5. Corless CL et al. *Proc Am Assoc Cancer Res.* 2003;44:881. Abstract R4447. 6. Debiec-Rychter M et al. *Eur J Cancer.* 2006;42:1093-1103; 7. Tornillo L et al. *J Clin Pathol.* 2006;59:557-563.

GIST

Κλινικές εκδηλώσεις

- Οξεία εκδήλωση (αιμορραγία, διάτρηση, απόφραξη)
- Άτυπα συμπτώματα (μέγεθος, εντόπιση)
- Τυχαίο εύρημα σε χειρουργική επέμβαση, απεικονιστικό έλεγχο
- Τυχαίο εύρημα σε ενδοσκοπικό έλεγχο (β λάβες < 2 cm)

GIST

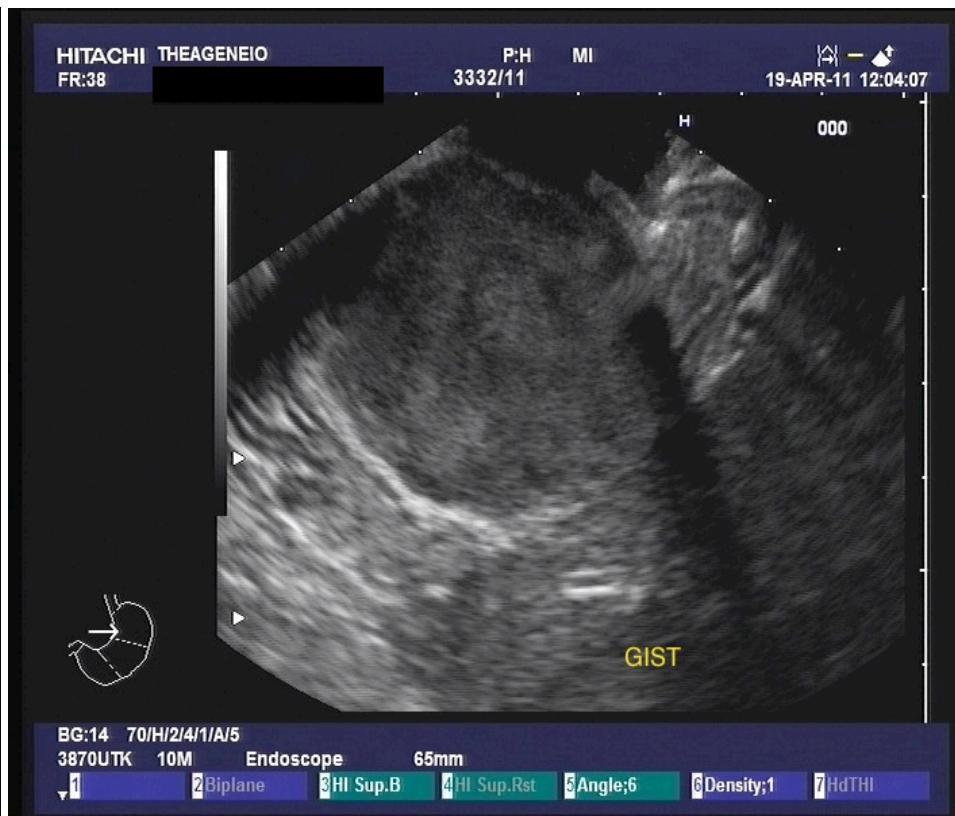
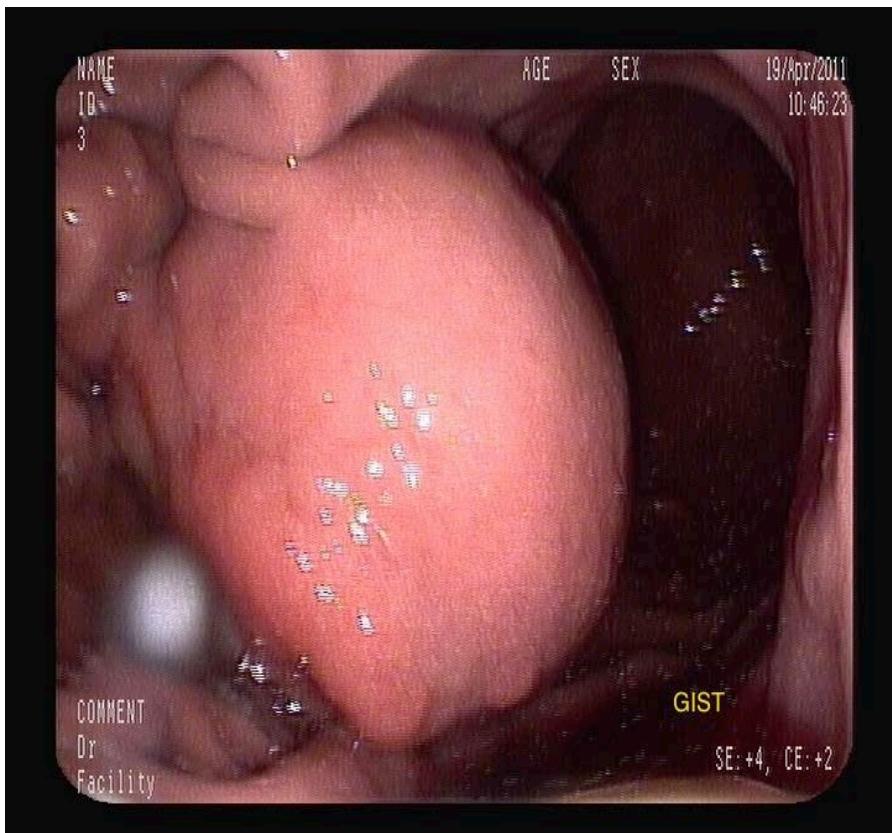
- Διάγνωση
  - Ενδοσκόπηση
  - EUS
  - Αξονική τομογραφία, μαγνητική τομογραφία
  - Τομογραφία εκπομπής ποζιτρονίων

GIST

- Ενδοσκόπηση ανώτερου πεπτικού
  - Υποβλεννογόνια μάζα
  - Ομαλά όρια
  - Προβολή ενδοαυστικά
  - Φυσιολογικός υπερκείμενος βλεννογόνος
  - Κεντρική εξέλκωση (σπανίως)
- Λήψη βιοψιών
  - Λαβίδα βιοψίας: Συνήθως αρνητικές
  - Βρόχος: Κίνδυνος διάτρησης

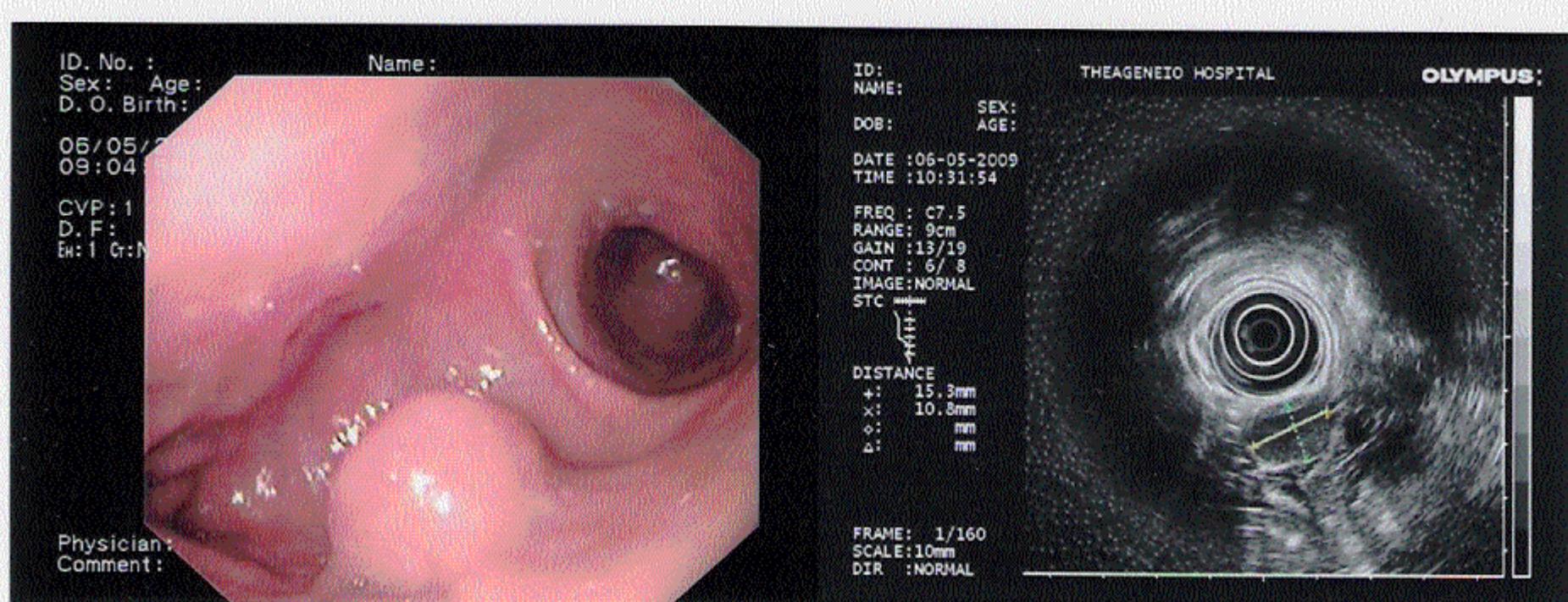
Ενδοσκοπικό υπερηχοτομογράφημα (EUS)

GIST

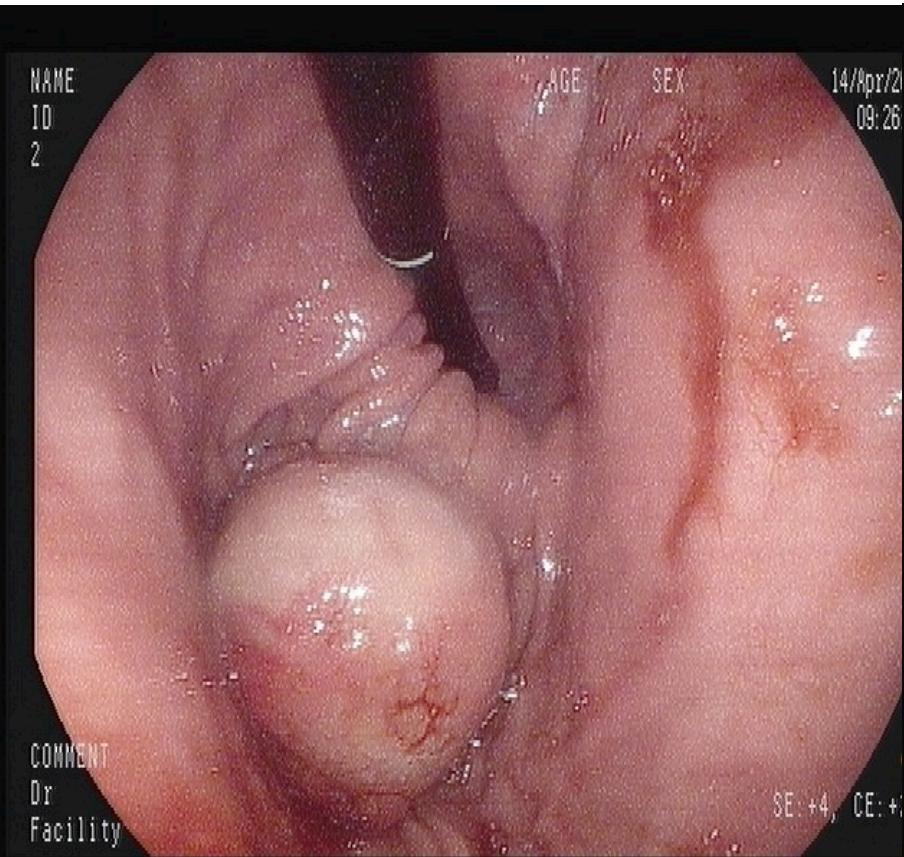
Ενδοσκοπικό υπερηχοτομογράφημα (EUS)

- GIST

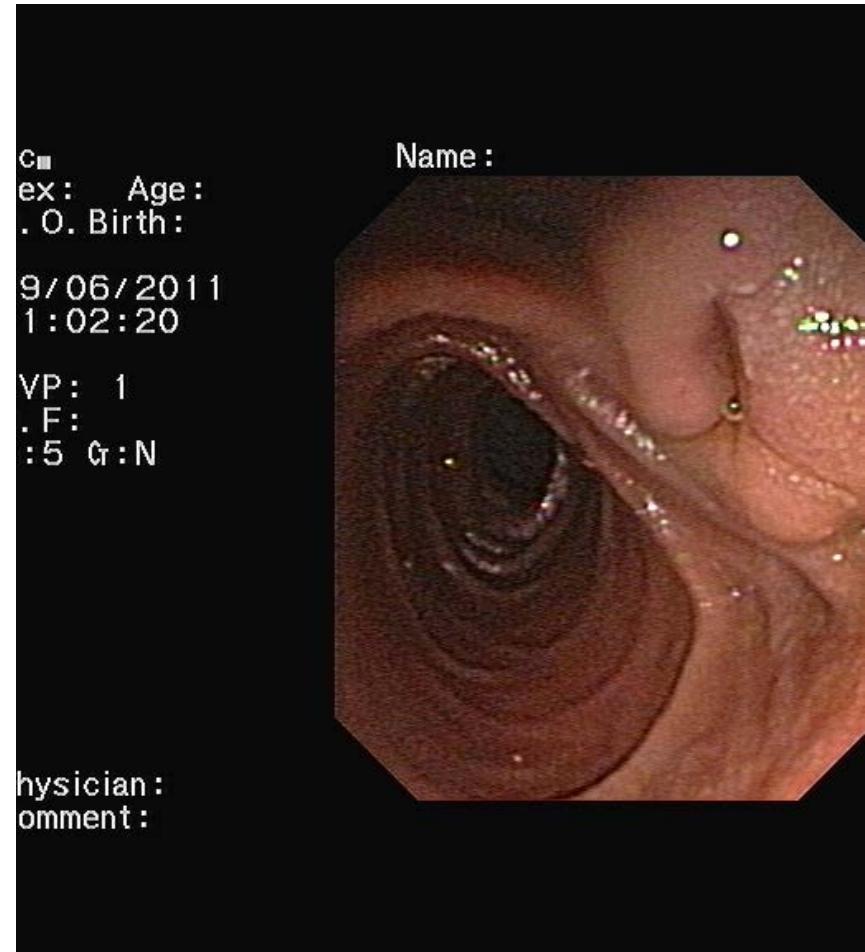

Ενδοσκοπικό υπερηχοτομογράφημα (EUS)

GIST

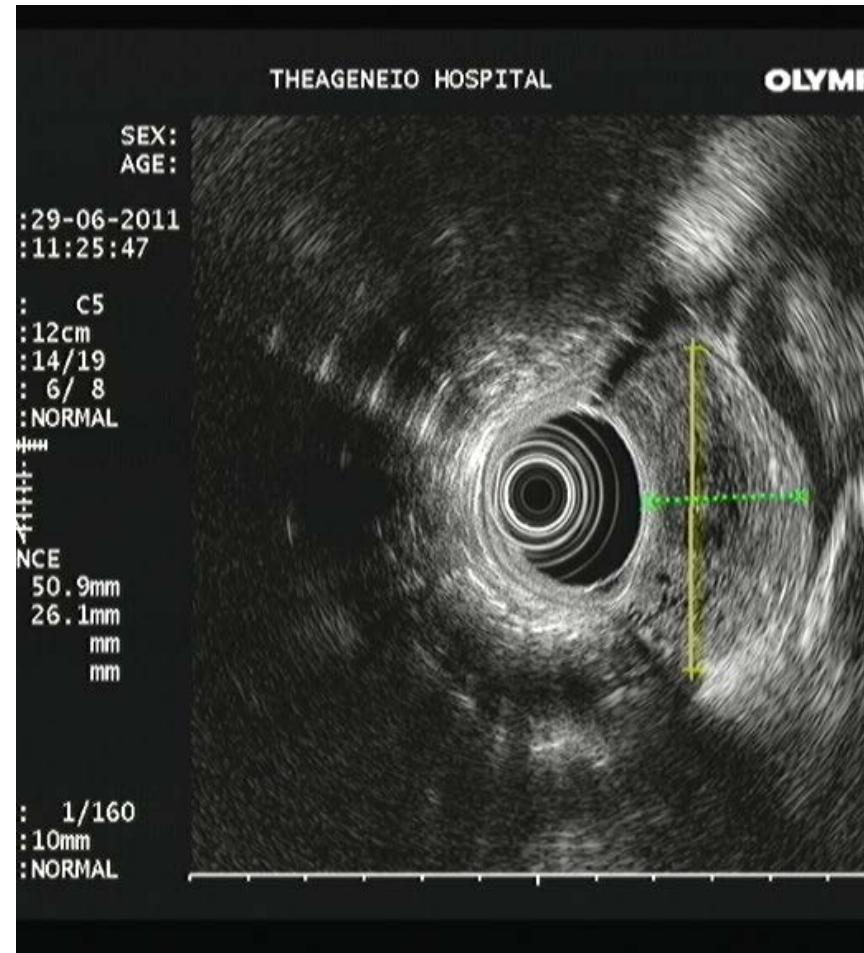
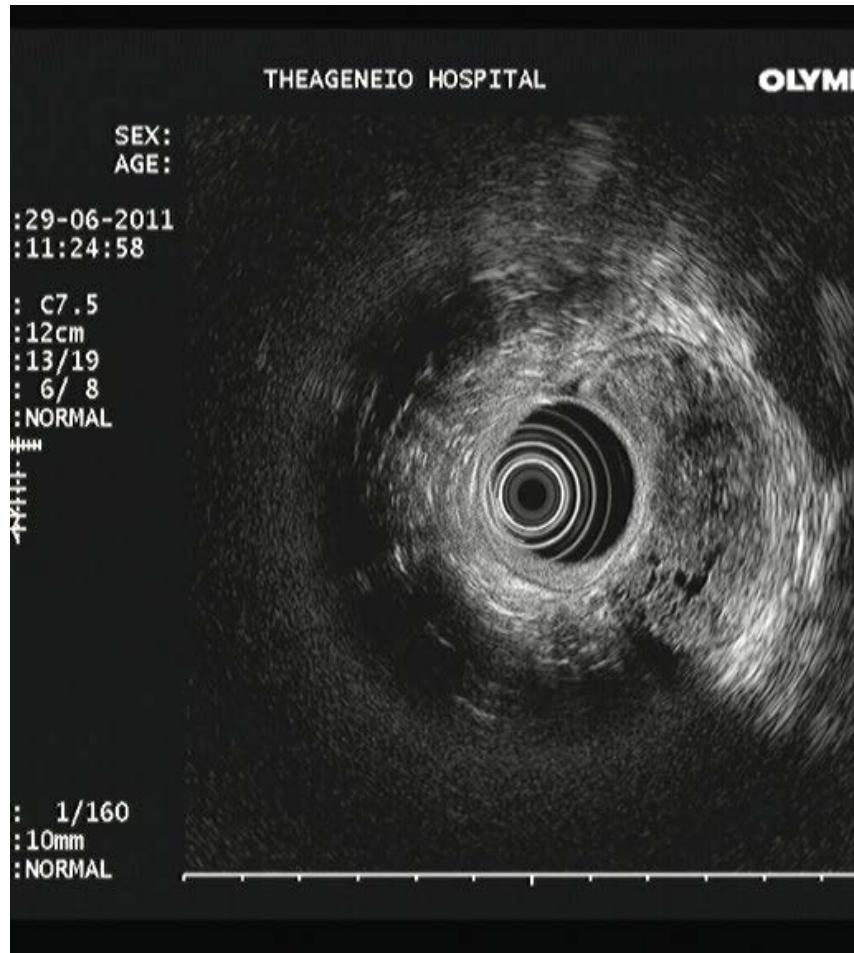

Ενδοσκόπηση GIST 2^{ης} μοίρας 12λου

ΕΥΣ

GISΤ 2^{ης} μοίρας 12λου

GIST

Αξονική τομογραφία

- Απεικονιστική μέθοδος εκλογής
  - CT > MRI
    - MRI: ορθό, ήπαρ
- Αρχική διάγνωση
  - Εκτίμηση ενδοκοιλιακής μάζας (εκτίμηση έκτασης, μεταστάσεις)
    - Συμπαγής μάζα με ομαλά όρια, υπέρπυκνη
    - >15cm: νεκρωτικά, αιμορραγικά, εκφυλιστικά στοιχεία
  - Διερεύνηση άτυπης συμπτωματολογίας
  - Τυχαίο ενδοσκοπικό εύρημα
- Παρακολούθηση
  - Μετεγχειρητική ανά 3-6 μήνες
  - Εκτίμηση θεραπευτικού αποτελέσματος ανά 1-3 μήνες

Θεραπεία GIST

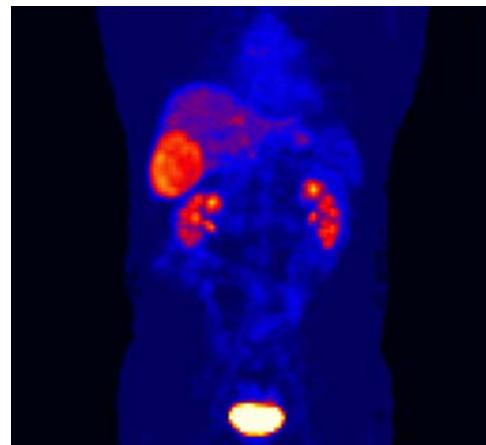
Imatinib Mesylate

Εκτίμηση αποτελεσματικότητας: ↓ μεγέθους
μεταστάσεων

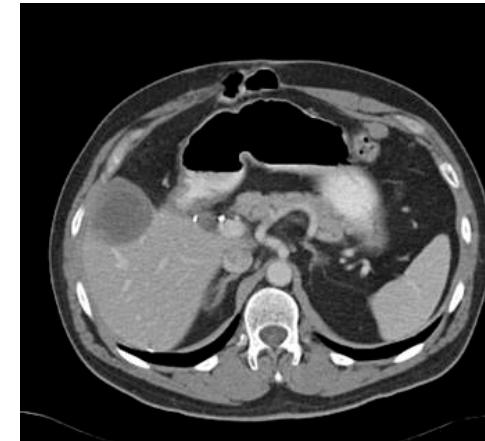
CT

¹⁸FDG-PET

Pre-imatinib mesylate

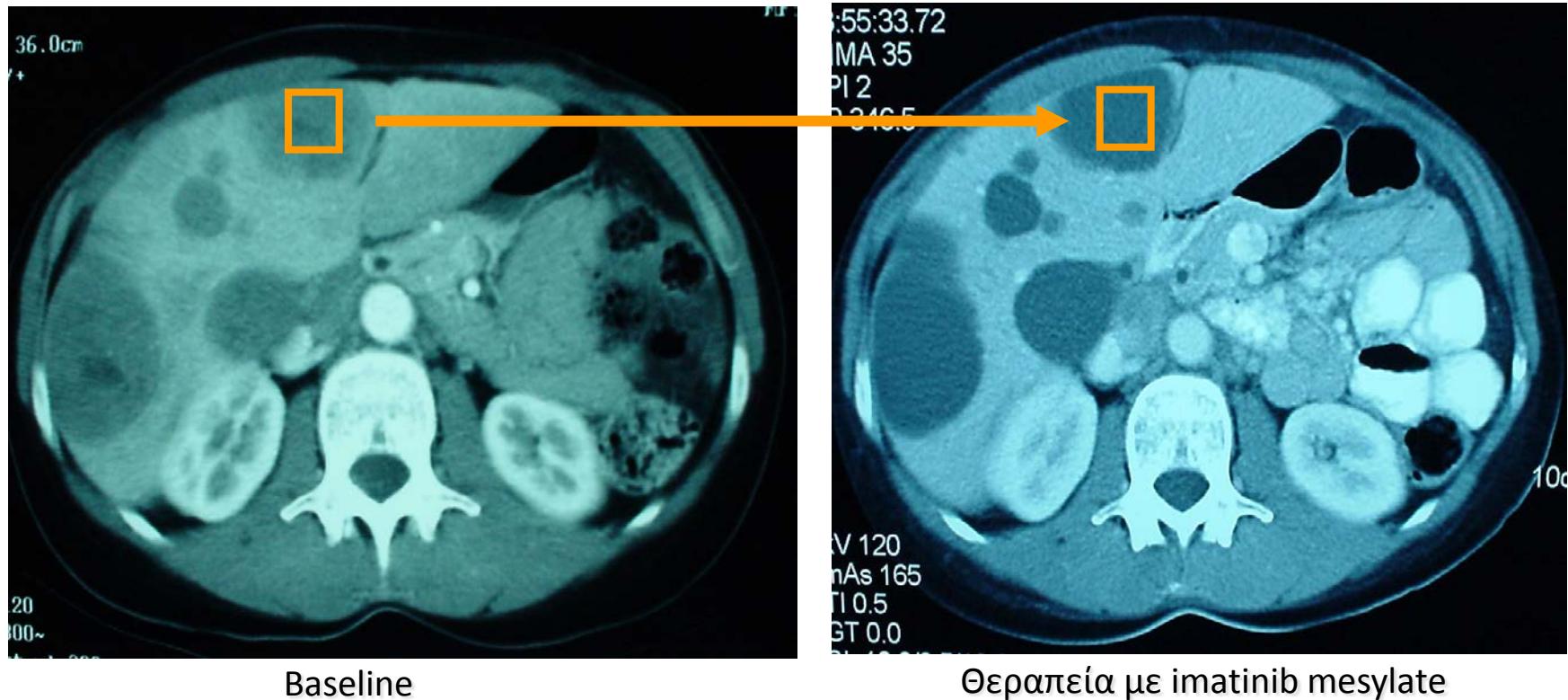
4 εβδομάδες με imatinib mesylate

Courtesy of Dr. G.D. Demetri and Dr. A.D. Van den Abbeele

Θεραπεία GIST

Imatinib Mesylate

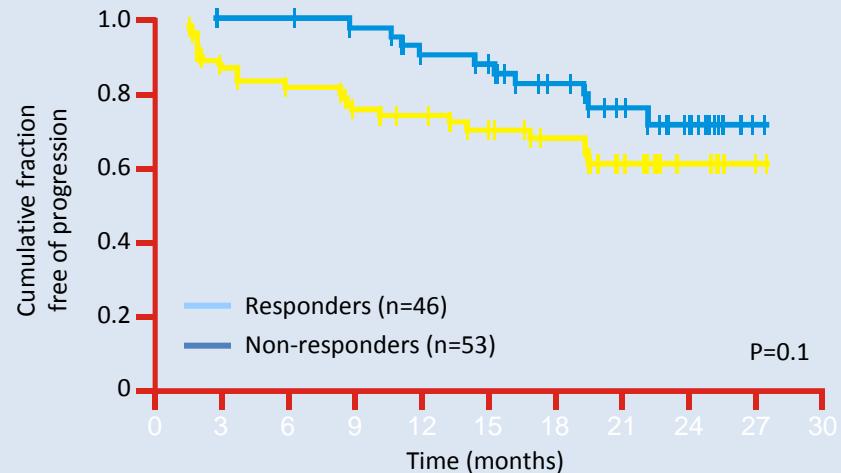
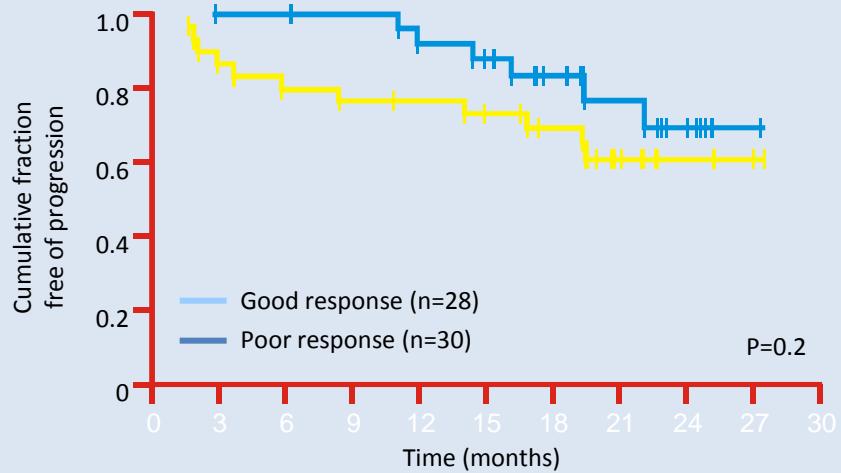
Εκτίμηση αποτελεσματικότητας:
Πυκνότητα βλάβης

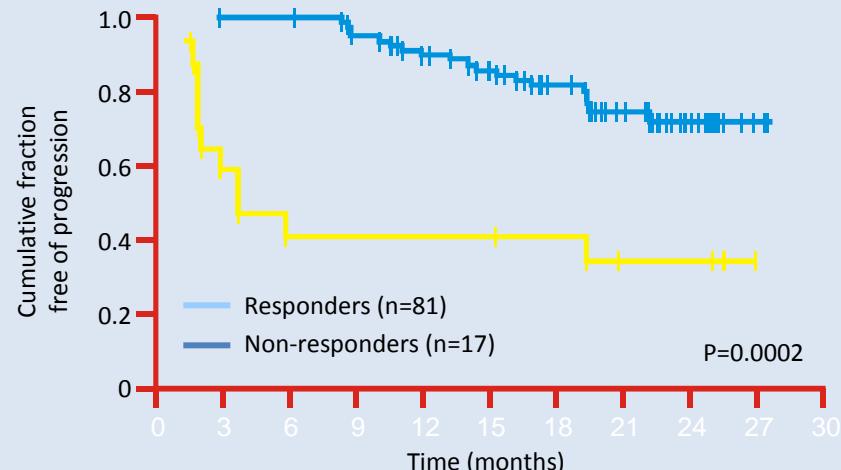
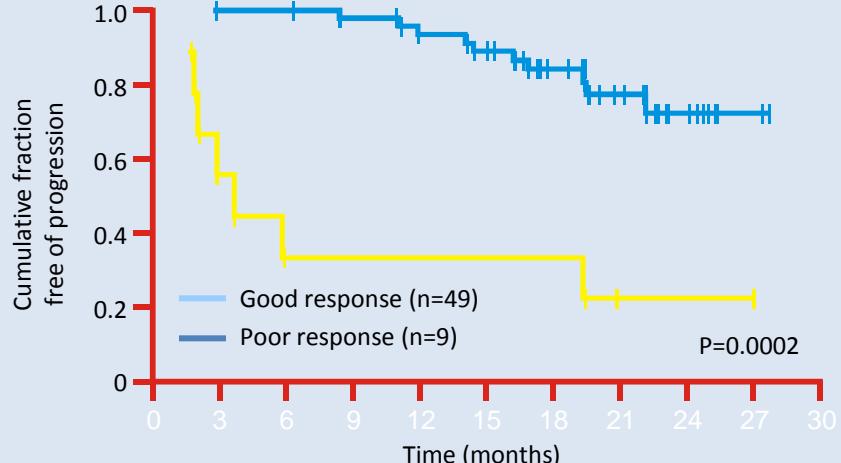
Courtesy of Dr. G.D. Demetri

RECIST vs. Choi Criteria: Response Assessment

Response by RECIST

Response by Choi criteria

Benjamin RS, et al. J Clin Oncol 2007

GIST

Κριτήρια Choi

Απάντηση	Ορισμός
Πλήρης (CR)	<ol style="list-style-type: none"> Εξαφάνιση όλων των βλαβών Καμία νέα βλάβη
Μερική (PR)	<ol style="list-style-type: none"> ↓ μεγέθους ($\geq 10\%$) ή πυκνότητας ($\geq 15\%$) Καμία νέα βλάβη Αμετάβλητες μη μετρήσιμες βλάβες
Στασιμότητα (SD)	<ol style="list-style-type: none"> Χωρίς τα κριτήρια CR, PR, PD Χωρίς κλινική επιδείνωση
Επιδείνωση (PD)	<ol style="list-style-type: none"> ↑ μεγέθους ($\geq 10\%$) και χωρίς τα κριτήρια PR της πυκνότητας του όγκου Εμφάνιση νέων βλαβών Εμφάνιση νέων ή ↑ μεγέθους υπαρχόντων ενδοογκικών οζιδίων

GIST

PET (Positron Emission Tomography)

- Διάκριση μεταβολών σε κυτταρικό επίπεδο
  - Αλλαγή μεταβολικής δραστηριότητας σε σχέση με φυσιολογικά κύτταρα
  - Λειτουργική απεικόνιση
- Αυξημένα επίπεδα γλυκόλυσης καρκινικών κυττάρων
  - ^{18}FDG (Fluoro-deoxy-glucose): ανάλογο γλυκόζης που δεν μεταβολίζεται
    - Αυξημένη συγκέντρωση στα καρκινικά κύτταρα
    - Παραγωγή γ -ακτινοβολίας
- Μη ειδική εξέταση

GIST

PET (Positron Emission Tomography)

- Διάκριση μεταβολών σε κυτταρικό επίπεδο
  - Αλλαγή μεταβολικής δραστηριότητας σε σχέση με φυσιολογικά κύτταρα
  - Λειτουργική απεικόνιση
- Αυξημένα επίπεδα γλυκόλυσης καρκινικών κυττάρων
  - ^{18}FDG (Fluoro-deoxy-glucose): ανάλογο γλυκόζης που δεν μεταβολίζεται
    - Αυξημένη συγκέντρωση στα καρκινικά κύτταρα
    - Παραγωγή γ -ακτινοβολίας
- Μη ειδική εξέταση

GIST

- PET < CT
  - Ευαισθησία: 86-100%
  - Εκτίμηση όγκου
    - Διάγνωση, σταδιοποίηση, επανασταδιοποίηση
      - Εντόπιση πρωτοπαθούς εστίας
      - Μεταστάσεις που δεν είναι εμφανείς σε CT
      - Χειρουργική θεραπεία οριακά εξαιρέσιμων όγκων
    - Απάντηση στη θεραπεία (εκτίμηση σε 24 ώρες)
      - Εκτίμηση πριν και μετά την έναρξη της θεραπείας
      - Εκτίμηση αποτελέσματος neoadjuvant θεραπείας
      - Εκτίμηση αντίστασης στη θεραπεία με Imatinib (πρωτο-, δευτερο-γενής)
    - Παρακολούθηση (υποτροπή)

GIST

GIST: 18FDG-PET scan

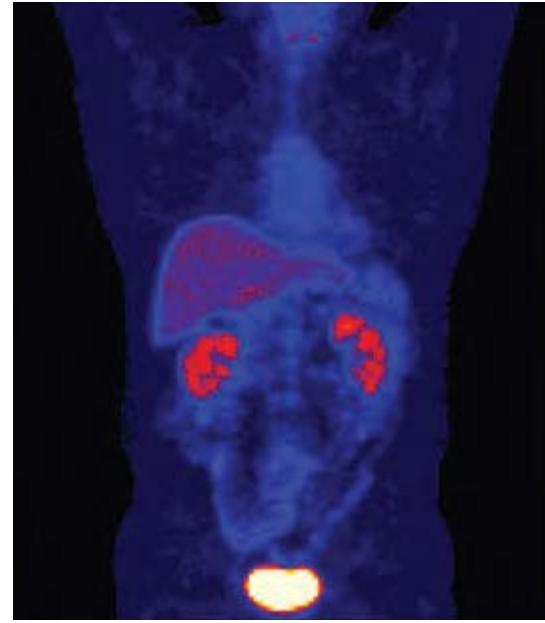
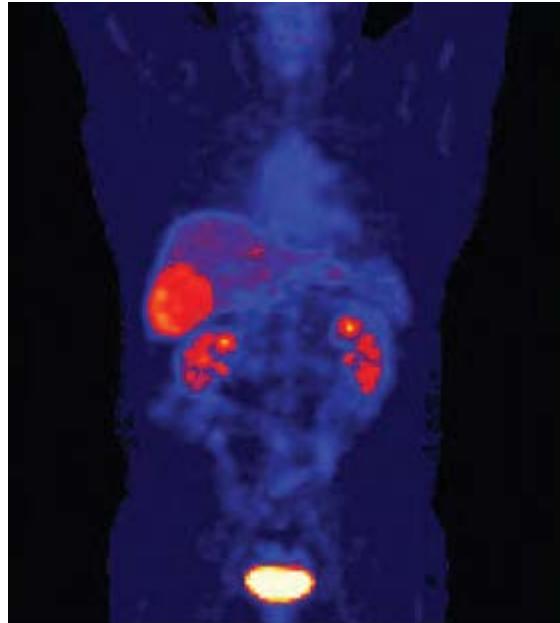
Ηπατικές μεταστάσεις

Μεταστάσεις ήπατος,
κοιλίας, πυέλου

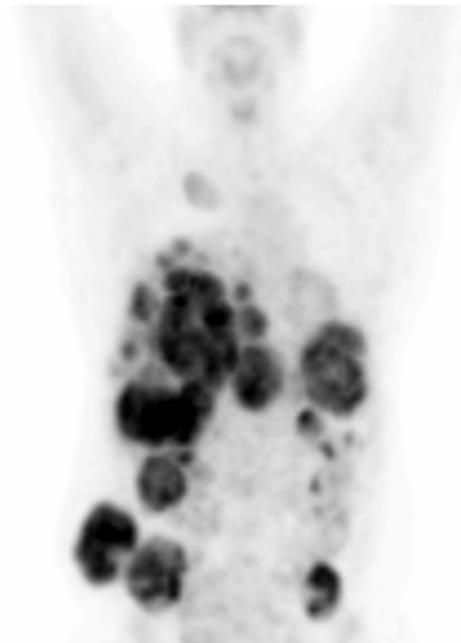
GIST

PET-CT: Πριν και 3 εβδομάδες μετά από
Θεραπεία με Imatinib

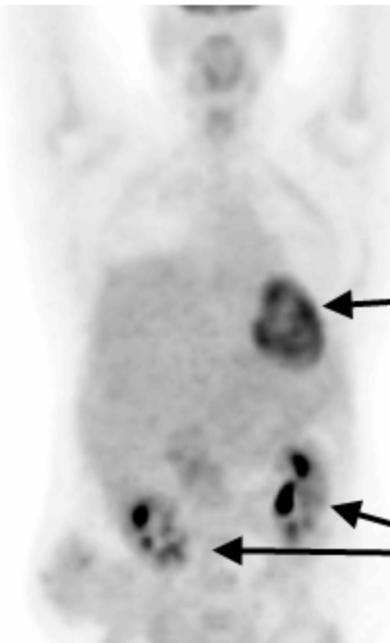

Sunitinib Benefit in Imatinib-Resistant GIST

Baseline

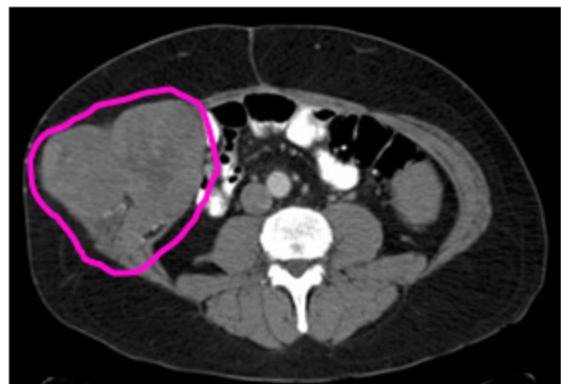
Day 7 PET

PET scan
after 7 days
of sunitinib

Normal
heart

Normal
kidneys

CT scan
after
2 months
of sunitinib

GIST

- Θεραπεία
  - Χειρουργική
  - Φαρμακευτική

GIST

Χειρουργική Θεραπεία

- Θεραπεία εκλογής
  - Μη μεταστατική νόσος
  - Τεχνικά εξαιρέσιμος όγκος
- Προεγχειρητική Θεραπεία με Imatinib σε δύσκολες τεχνικά περιπτώσεις (μέγεθος, θέση)
- Μη αναγκαία η βιοψία σε εξαιρέσιμους όγκους
  - Ευθρυπτότητα (αιμορραγία, διασπορά κυττάρων)
  - Λήψη αιμορραγικού ή νεκρωτικού υλικού
  - Ανεπαρκές το υλικό FNA

GIST

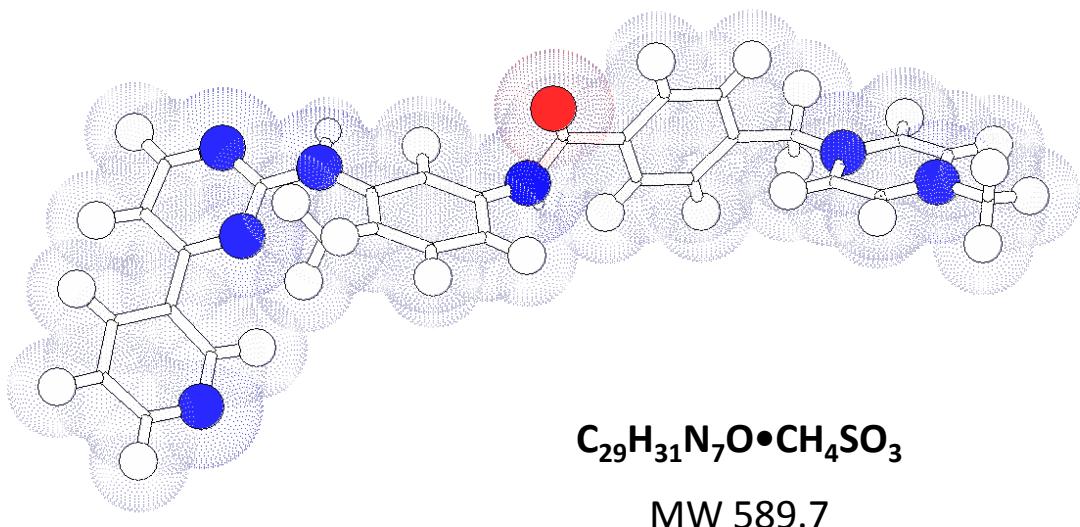
Χειρουργική θεραπεία

- Πλήρης εξαίρεση του όγκου με αρνητικά όρια εκτομής
  - Όγκοι > 2 cm (ESMO, NCCN)
  - Όγκοι > 1 cm (Canadian Advisory Committee)
  - Όγκοι 1-2 cm;
    - EUS ευρήματα υψηλού κινδύνου 'κακοήθειας'
    - Όγκοι ορθού ανεξαρτήτως μεγέθους
- Διερεύνηση της περιτοναϊκής κοιλότητας
- Προσεκτική αποκόλληση από παρακείμενα όργανα ή en bloc εκτομή
- Μη αναγκαία η ευρεία εκτομή μη προσβληθέντων τμημάτων και η αφαίρεση λεμφαδένων
- Επανεγχείρηση σε περιπτώσεις θετικών ορίων εκτομής;
- Λαπαροσκοπική αφαίρεση
  - Γαστρικοί όγκοι < 5 cm
  - Όγκοι λεπτού εντέρου;
  - Διατήρηση της ακεραιότητας του όγκου

GIST

Φαρμακευτική Θεραπεία

- Imatinib Mesylate
  - Εκλεκτικός αναστολέας της τυροσινικής κινάσης
  - Κατηγορία: Phenylaminopyrimidines
  - 1996: STI-571, αναστολέας κινάσης ABL στη ΧΜΛ

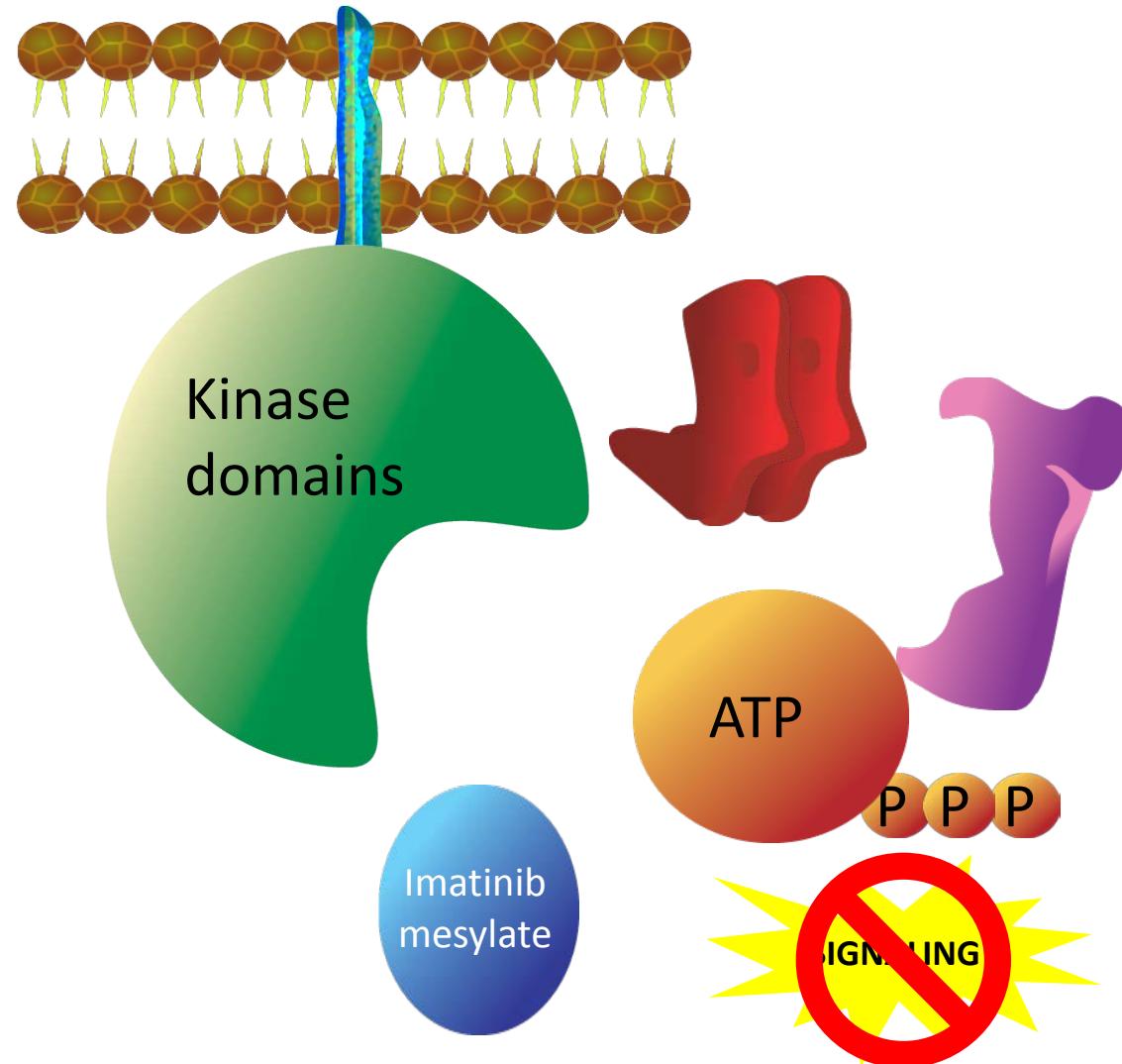

Θεραπεία GIST

Imatinib Mesylate

- Μηχανισμός δράσης:
  - Κατάληψη του σημείου σύνδεσης ATP
  - Αναστολή της φωσφορυλίωσης και της μετάδοσης σήματος
  - Αναστολή του πολλαπλασιασμού και της επιβίωσης του κυττάρου

Στρωματικοί όγκοι γαστρεντερικού GIST

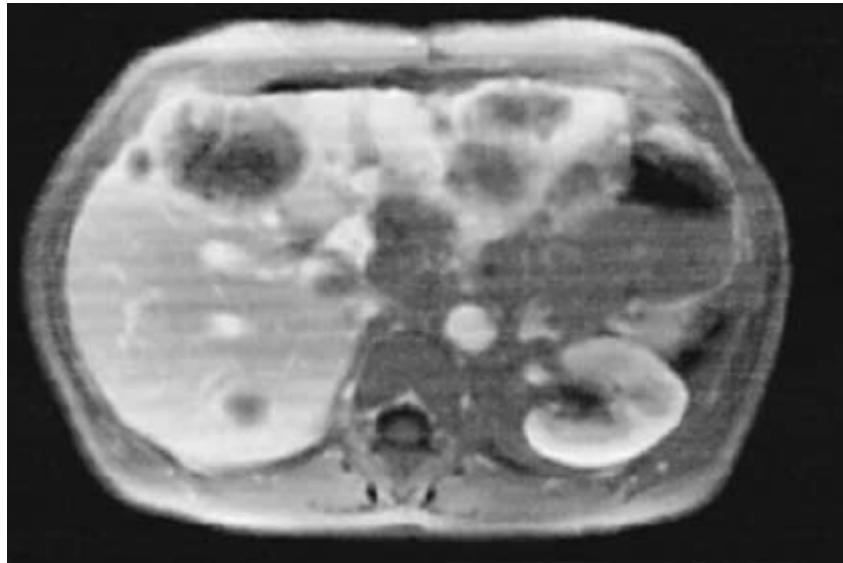
- **Imatinib Mesylate (Glivec, Novartis)**
  - 2000: χορήγηση STI-571 (400 mg) σε ασθενή με μεταστατικό GIST (Φινλανδία)
    - Κλινική βελτίωση
    - MRI: ↓↓ όγκου
    - PET: ↓↓ δραστηριότητας
    - Μυξοειδής εκφύλιση και ίνωση

Joensuu et al. New Engl J Med 2001

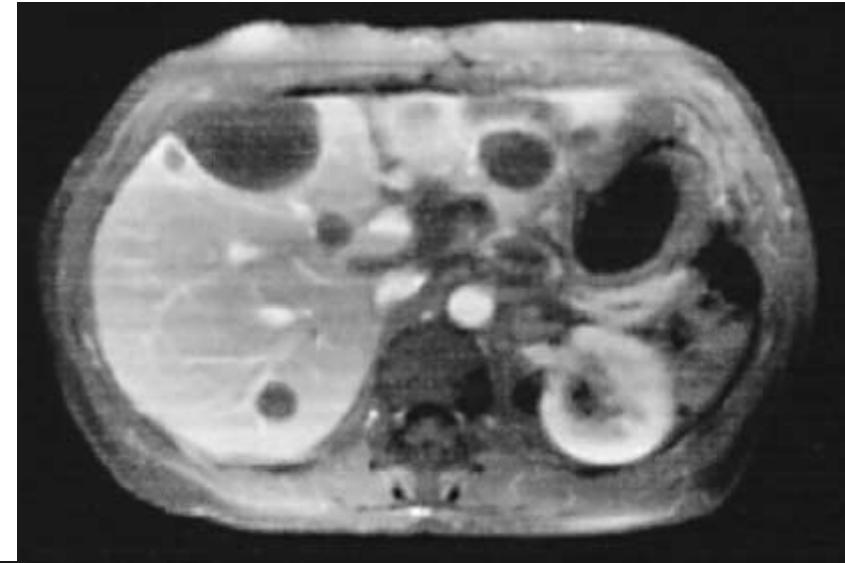
Θεραπεία GIST

Imatinib Mesylate

Έναρξη Θεραπείας

4 εβδομάδες

8 μήνες

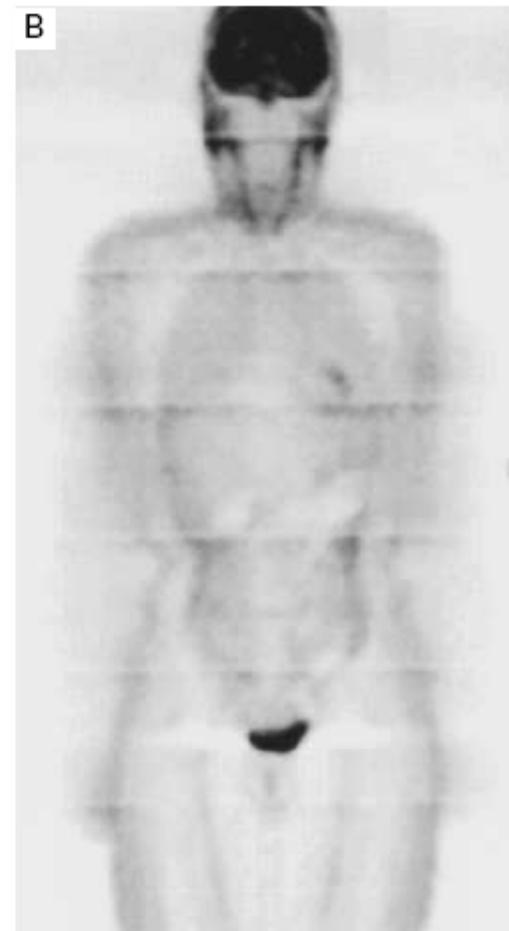
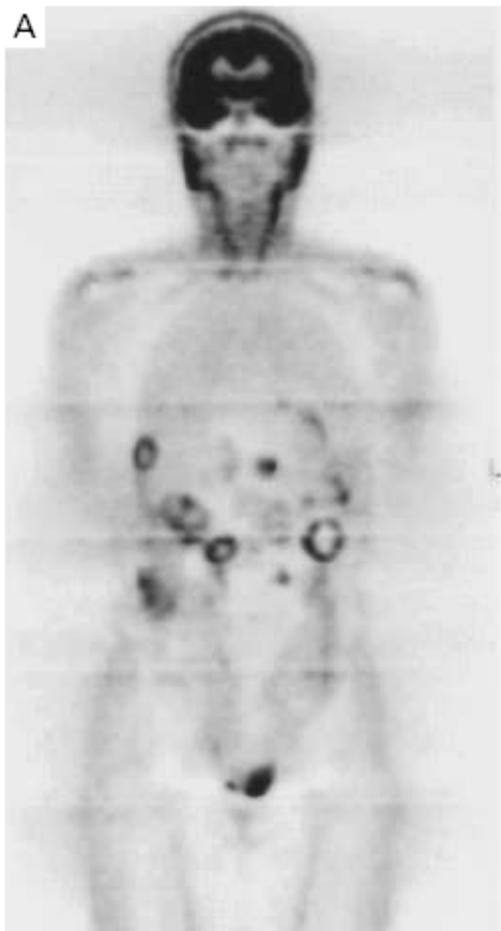
Θεραπεία GIST

Imatinib Mesylate

PET scan:

Έναρξη θεραπείας

4 εβδομάδες

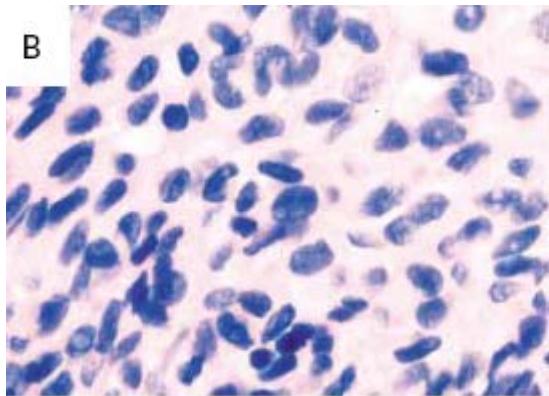

Θεραπεία GIST

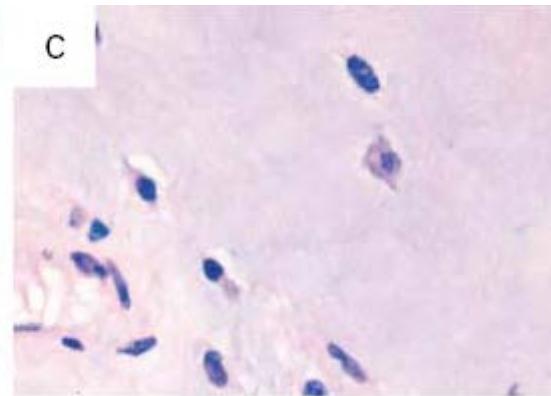
Imatinib Mesylate

Ιστολογική ανταπόκριση:

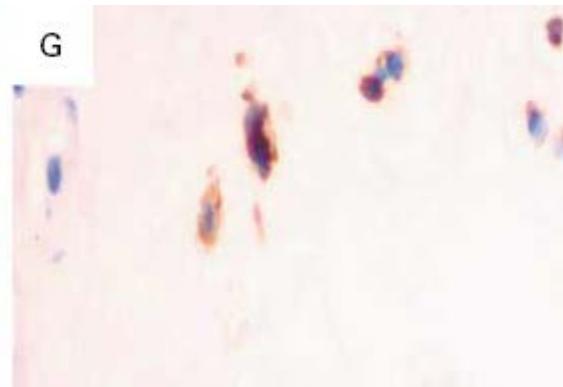
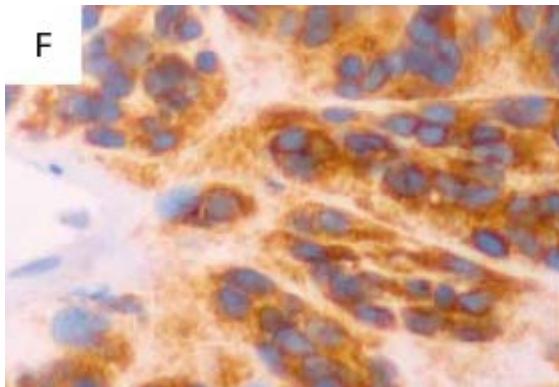
Έναρξη Θεραπείας

3 εβδομάδες

Έκφραση KIT

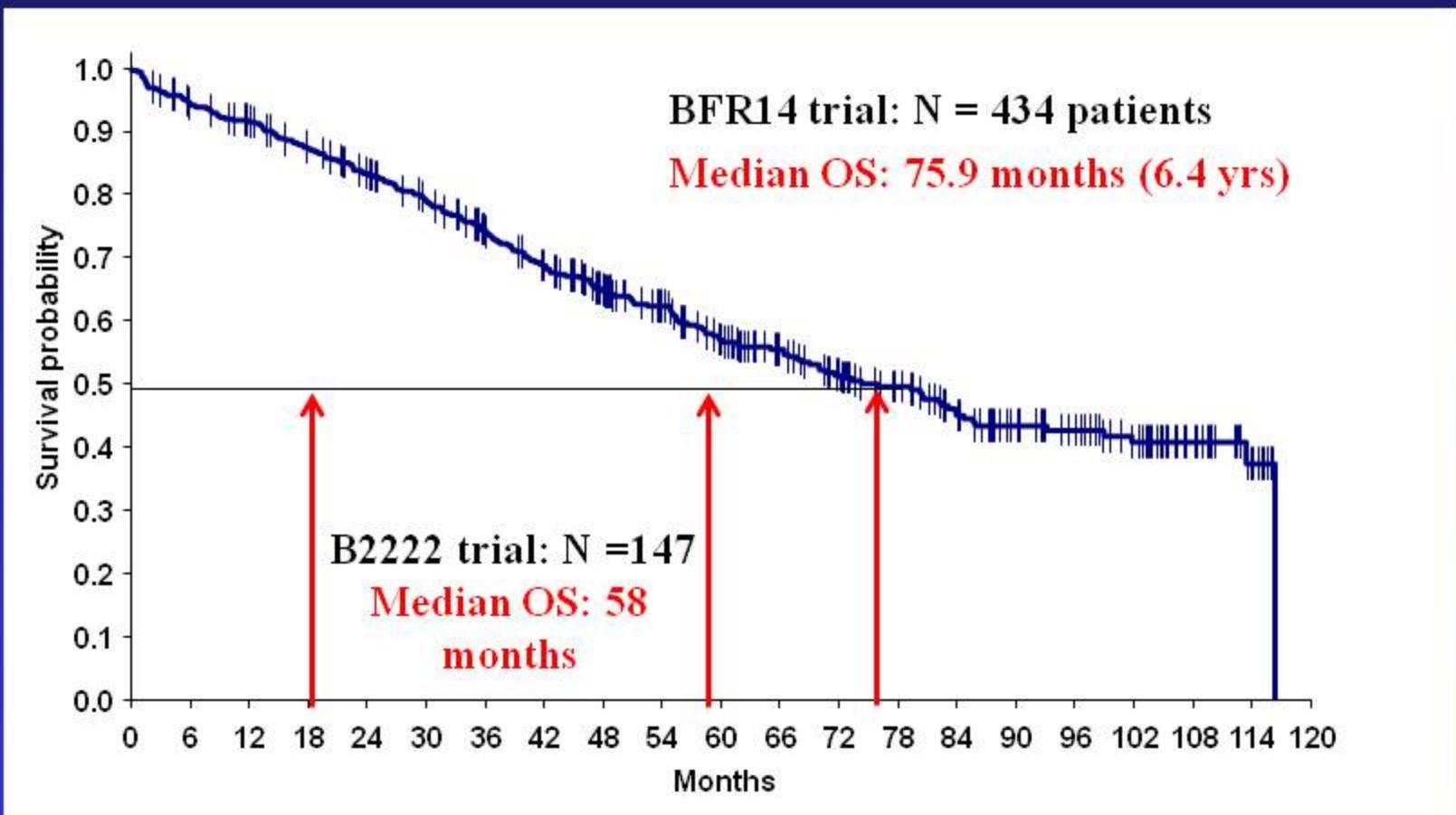
Advanced GIST

Imatinib dose and response

Study	Dose	N	OR	SD	OR+SD
EORTC phase I	400/1000 mg	36	56%	36%	92%
EORTC phase II	800 mg	27	70%	18%	88%
Intergroup phase III	400 mg	463	50%	32%	82%
	800 mg	462	51%	33%	84%
B2222	400 mg	73	50%	31%	81%
	600 mg	74	58%	24%	82%
Intergroup S0033	400 mg	373	43%	32%	75%
	800 mg	373	41%	32%	73%

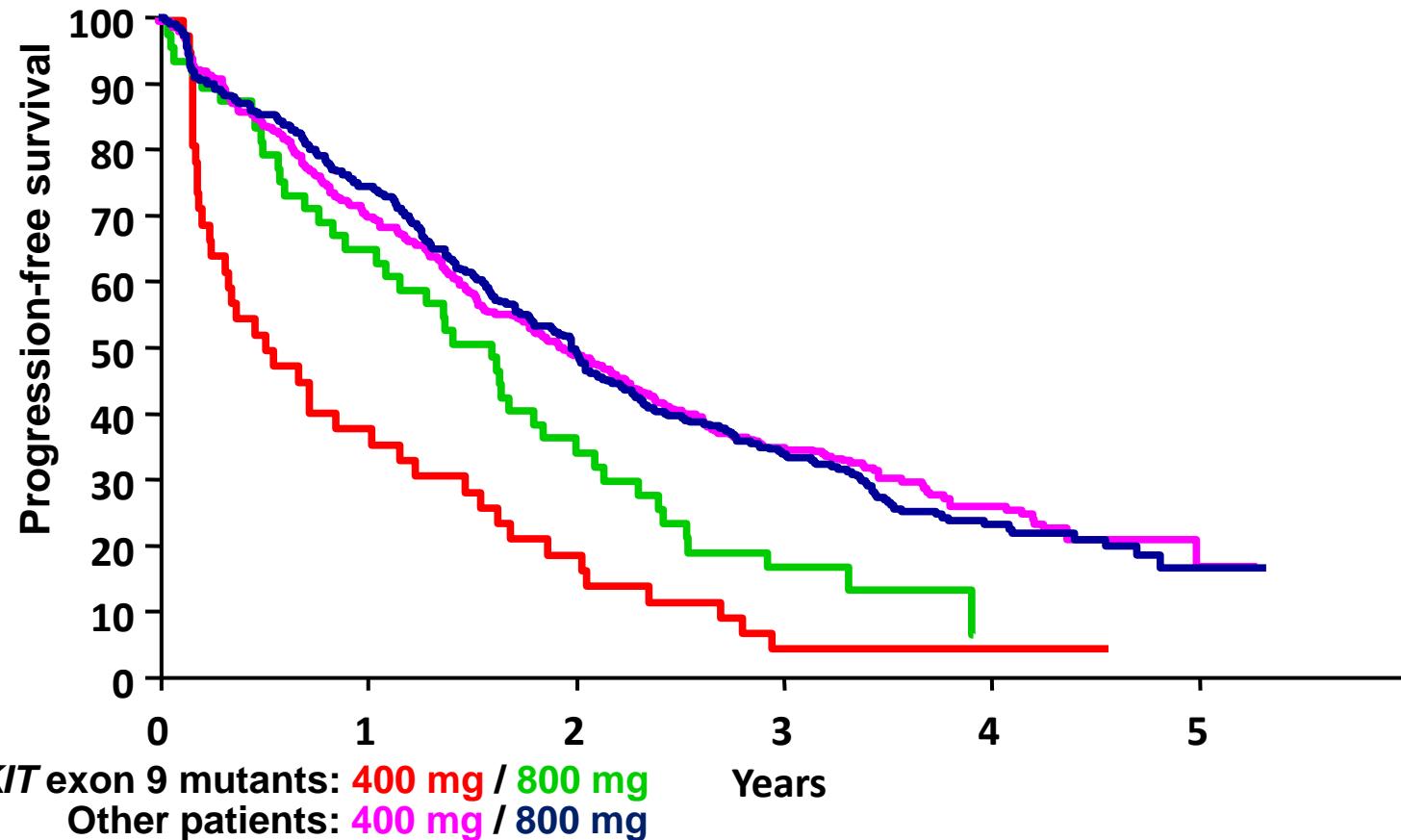
→ 400 = 600 = 800 mg/day for response

Long-Term OS – Advanced GIST First-Line Imatinib

Before imatinib era: median OS 18 months

Inappropriate disease control with 400 mg of imatinib in exon 9 GIST

Gastrointestinal Stromal Tumor Meta-Analysis Group (MetaGIST). Comparison of two doses of imatinib for the treatment of unresectable or metastatic gastrointestinal stromal tumors: a meta-analysis of 1,640 patients. *J Clin Oncol* 2010;28(7):1247-1253. Reprinted with permission. © 2010 American Society of Clinical Oncology. All rights reserved.

Θεραπεία GIST

Imatinib Mesylate

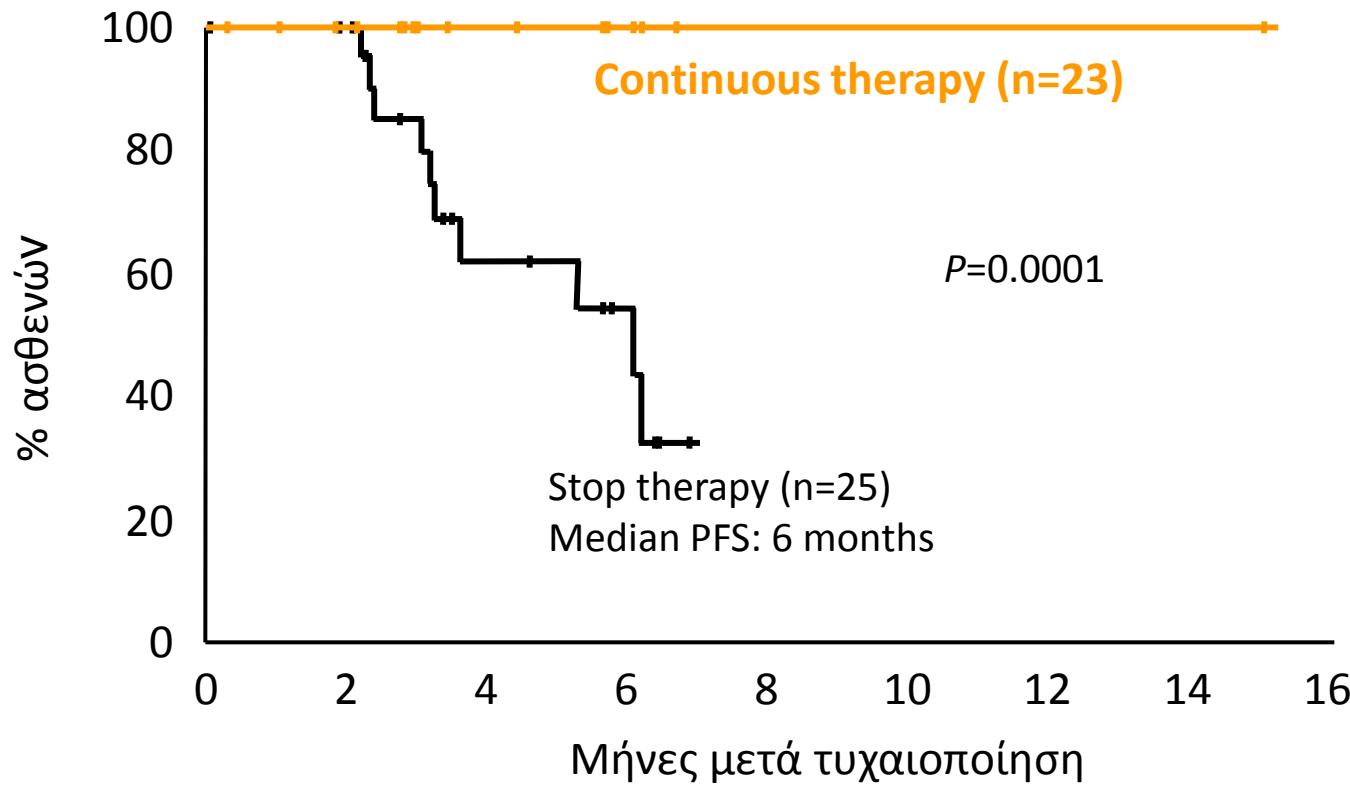
Τοξικότητα:

Grade	400 mg		800 mg	
	1-4 (%)	3-4 (%)	1-4 (%)	3-4 (%)
Anemia	89.9	10.1	97.2	14.6
Granulo.	43.1	4.7	44.3	6.6
Edema	73.1	4.2	87.3	9.2
Skin rash	29.3	2.8	45.5	4.9
Fatigue	69.2	8.3	77.5	10.3
Nausea	51.5	2.3	59.2	2.8
Vomiting	28.4	3.0	36.3	2.4
Diarrhea	49.4	1.9	55.2	4.9
Bleeding	12.6	3.8	20.4	6.5

Θεραπεία GIST Imatinib Mesylate

Διακοπή Θεραπείας: Αύξηση κινδύνου επιδείνωσης νόσου

- Ασθενείς με κλινική απάντηση μετά 12 μήνες: Διακοπή ή συνέχιση της θεραπείας

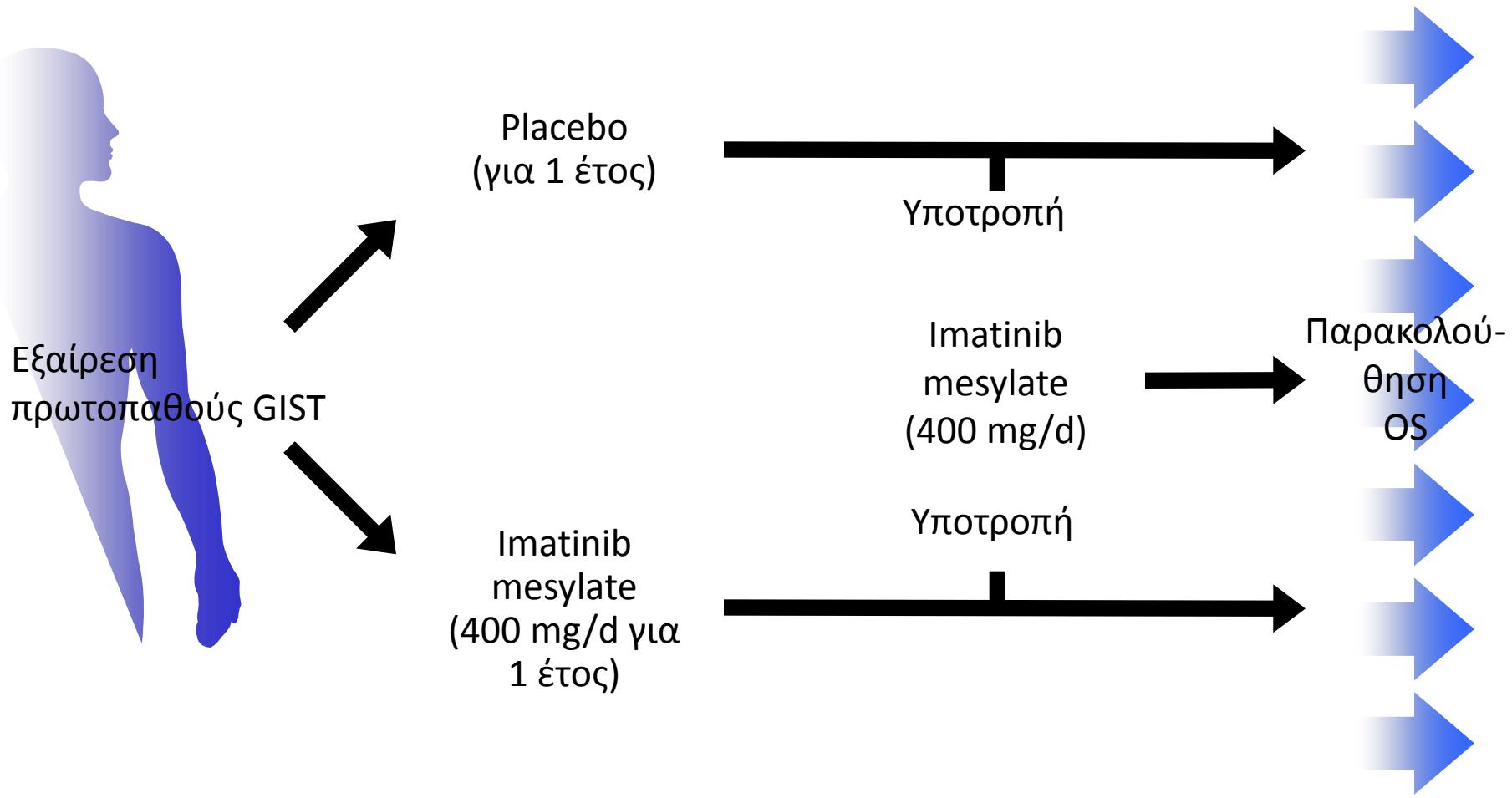
Θεραπεία GIST

- Συστάσεις ESMO
  - Η Θεραπεία πρέπει να συνεχίζεται αδιάκοπα, καθώς η διακοπή της ακολουθείται από σχετικά ταχεία πρόοδο του όγκου σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις, ακόμα και εκεί που έχει προηγηθεί χειρουργική εξαίρεση του όγκου

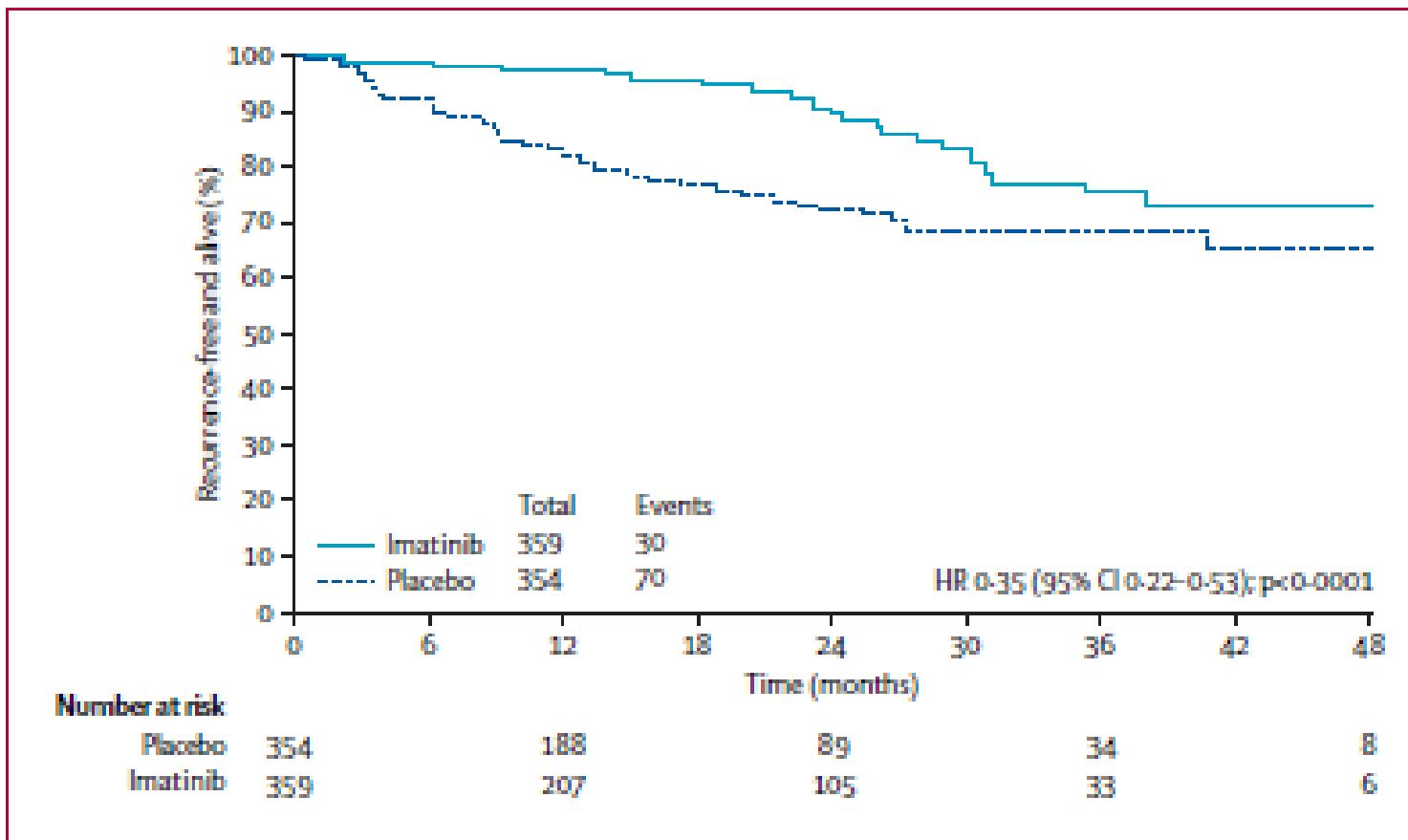
Συμπληρωματική Θεραπεία GIST (Imatinib Mesylate)

Μελέτη φάσης III (ACOSOG Z9001)

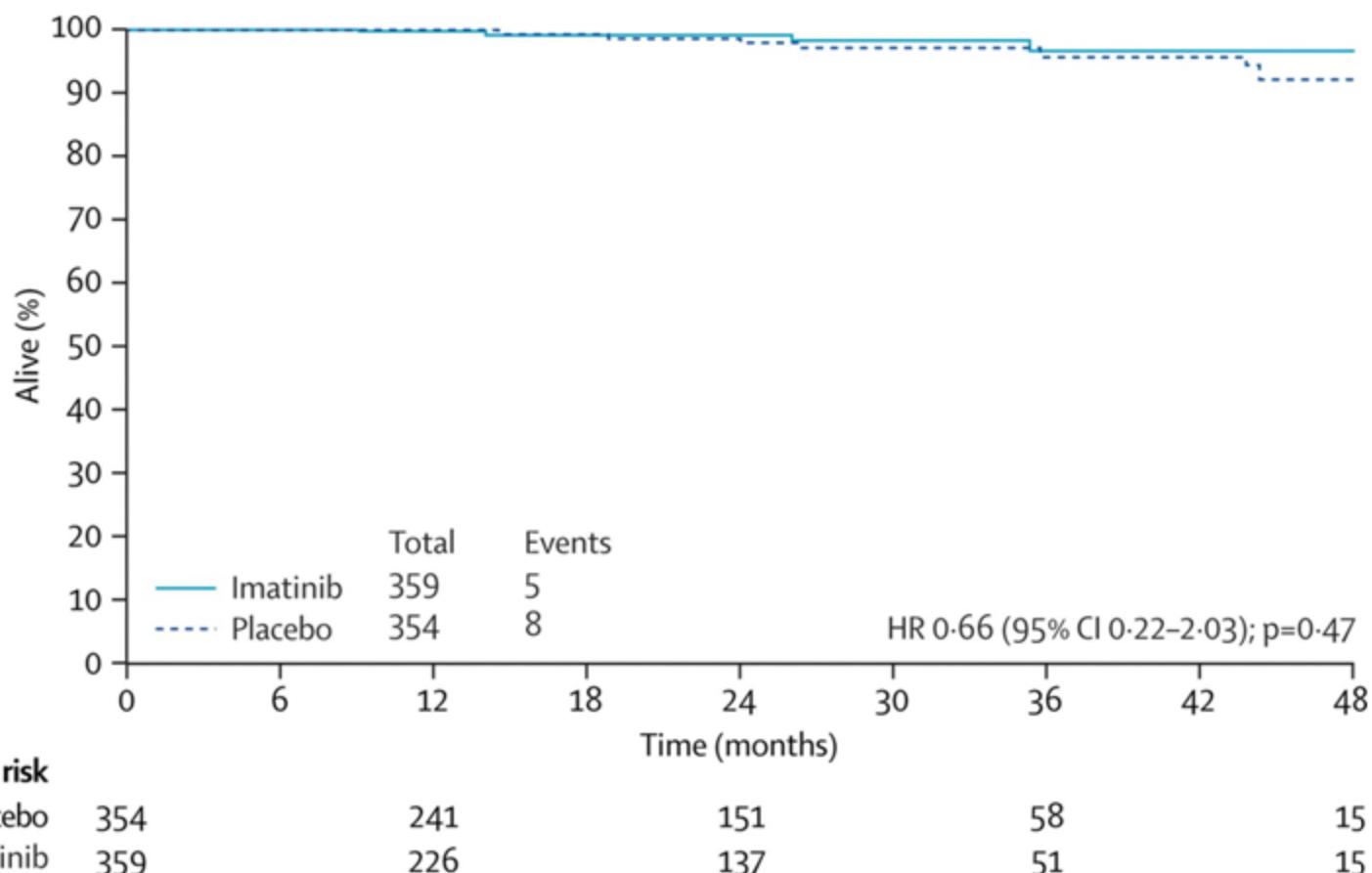

Συμπληρωματική θεραπεία

- RFS: Αποτελέσματα 1 έτους χορήγησης imatinib

Overall Survival

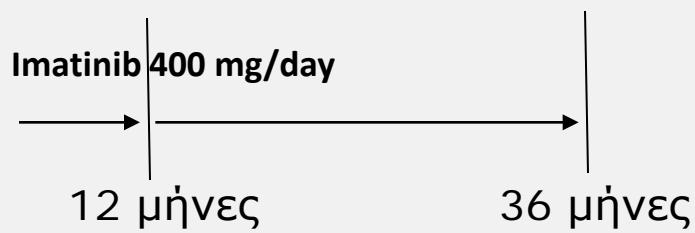
DeMatteo RP et al. Lancet 2009; 373:1097-1104.

SSGXVIII/AIO

Open-label, Φάσης III μελέτη

Ασθενείς:

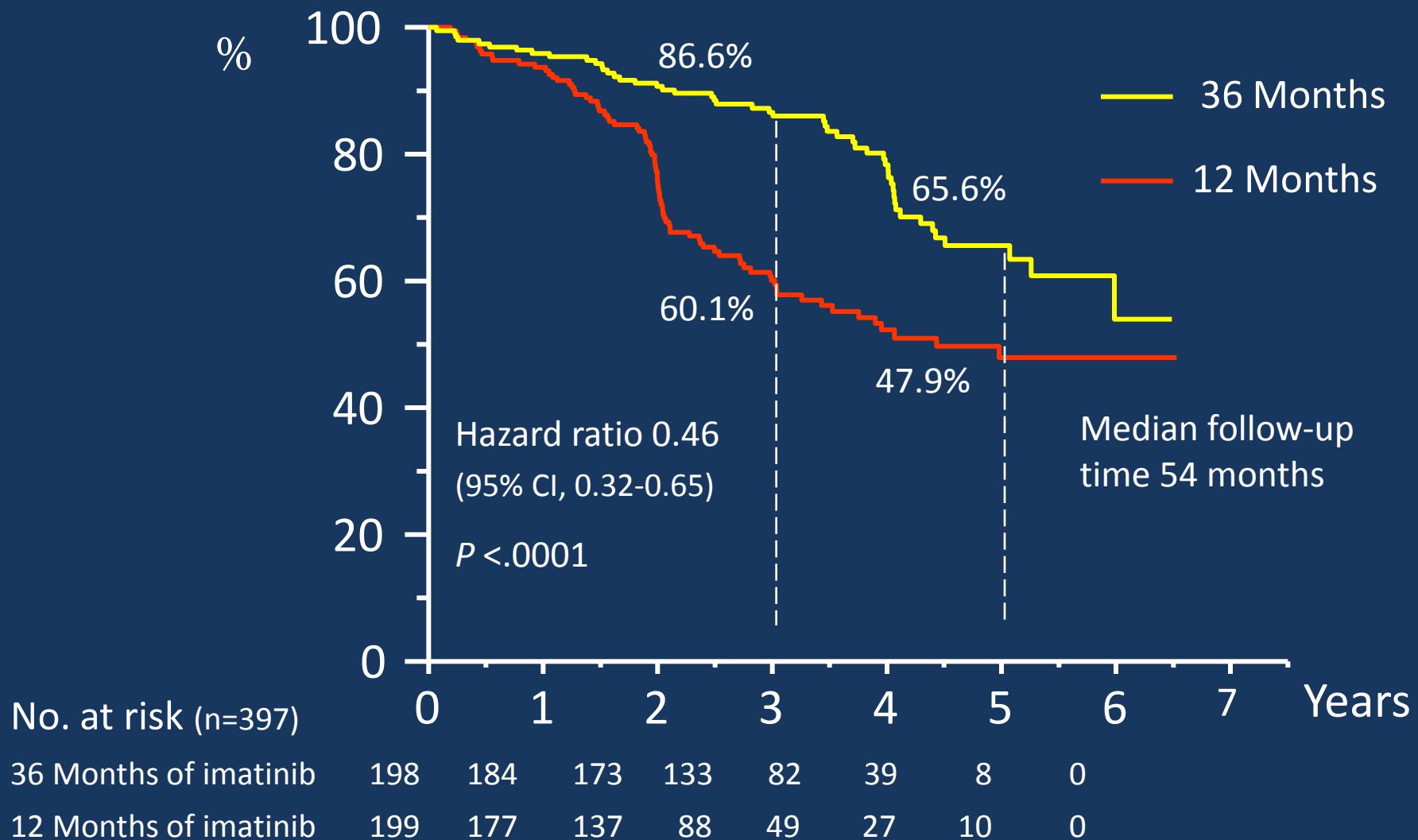
- R0 GIST υψηλού κινδύνου

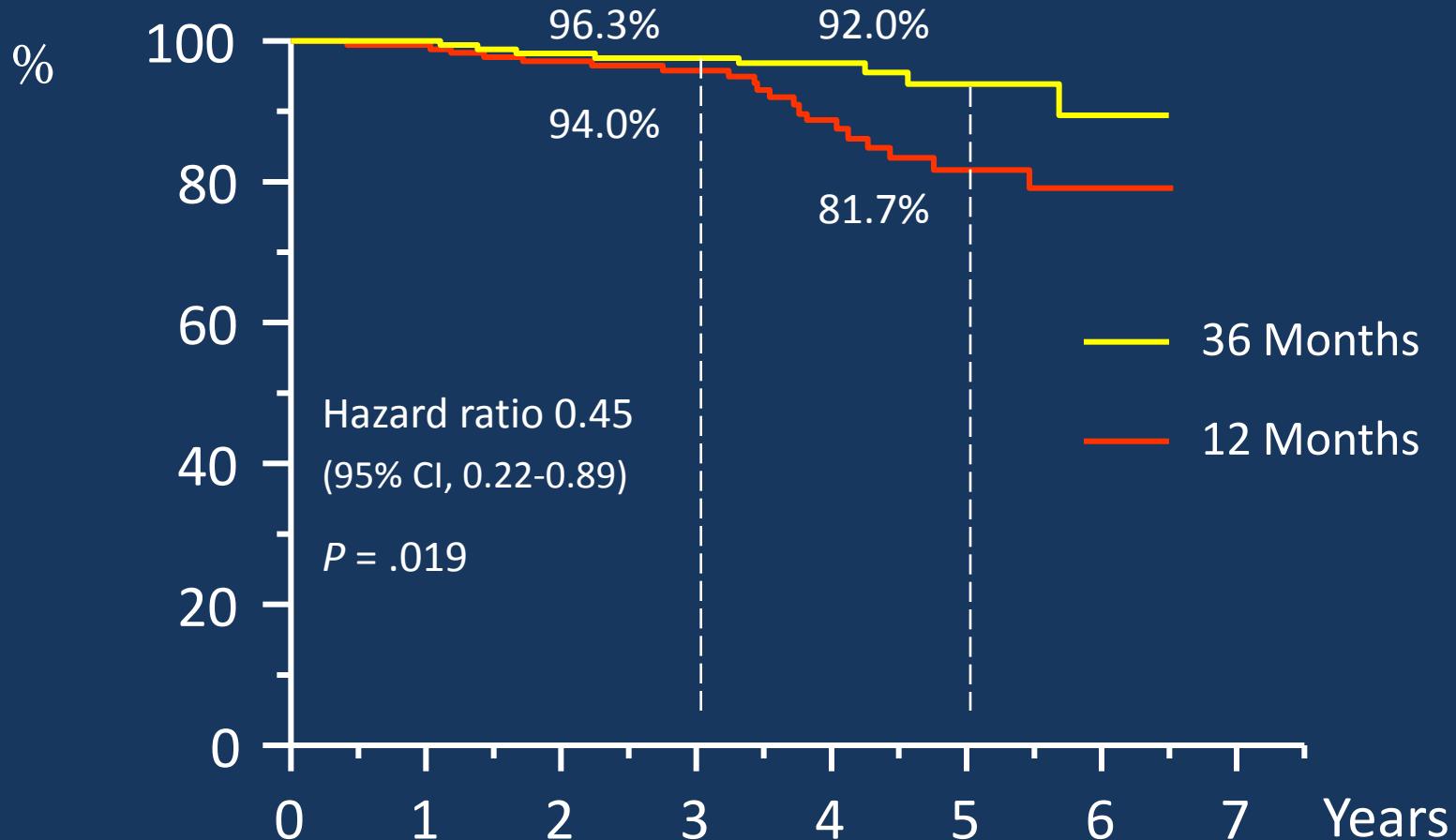
Κύρια σημεία

- Επιβίωση (primary)
- RFS (secondary)
- Ασφάλεια (secondary)

SSGXVIII: Recurrence-free survival (ITT)

SSGXVIII: Overall survival (ITT)

No. at risk (n=397) 176 140 87 46 20 0

36 Months of imatinib 198 192 184 152 100 56 13 0

12 Months of imatinib 199 188

Επικουρική (adjuvant) Θεραπεία GIST

Συστάσεις

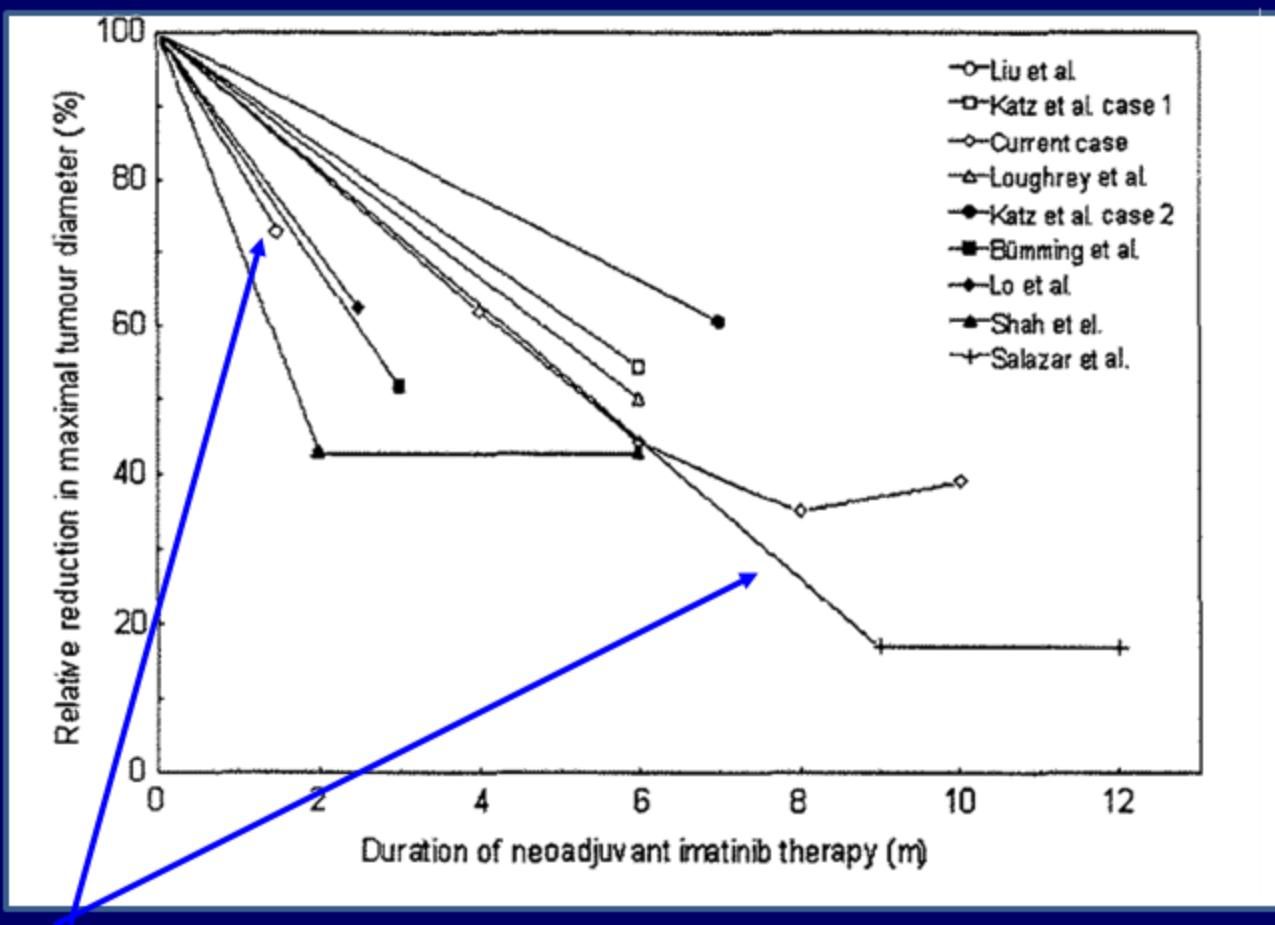
- ESMO
  - Η επικουρική θεραπεία με Imatinib για 36 μήνες αποτελεί standard θεραπεία στις περιπτώσεις GIST με υψηλό κίνδυνο υποτροπής
    - Δεν συστήνεται στις περιπτώσεις χαμηλού κινδύνου
    - Στις περιπτώσεις ενδιάμεσου κίνδυνου λαμβάνεται υπόψη η γνώμη του ασθενή
    - Ο προσδιορισμός των μεταλλάξεων είναι απαραίτητος
    - Η ρήξη του όγκου αποτελεί δυνητικά μεταστατική νόσο
- NCCN
  - Η επικουρική θεραπεία με Imatinib αποτελεί μια εναλλακτική επιλογή της παρακολούθησης στους ασθενείς με σημαντικό κίνδυνο υποτροπής μετά από πλήρη χειρουργική αφαίρεση του όγκου
    - Επικουρική θεραπεία για 36 μήνες τουλάχιστον σε ασθενείς με υψηλού κινδύνου GIST

GIST

Προεγχειρητική (neoadjuvant) θεραπεία

Συγγραφέας (έτος)	Ηλικία/ Φύλο	Neoadjuvant Imatinib	Χειρουργείο	Εντόπιση	Adjuvant Imatinib
De Vos tot Nederveen Cappel 92004)	33/A	400mg/ημ.	8 εβδ.	Στόμαχος	Όχι
Loughrey (2005)	69/A	400mg/ημ.	10 μην.	Στόμαχος	Όχι
Katz (2004)	52/A	400mg/ημ.	7 μην.	Στόμαχος	400mg/ημ.
Shah (2005)	51/A	400mg/ημ.	6 μην.	Ορθό	400mg/ημ.
Cavaliere (2007)	64/A	400mg/ημ.	6 μην.	Στόμαχος	400mg/ημ.
Gronch (2007)	53 A A Γ	400mg/ημ. 400mg/ημ. 400mg/ημ.	12 μην. 12 μην. 12 μην.	Ορθό ¹ Ορθό ² Στομάχι ³	400mg/ημ. 400mg/ημ. 400mg/ημ.
Andtbaka (2007)	66/Γ	400mg/ημ.	10 μην.	Στόμαχος	400mg/ημ

Reduction of Tumor Size with Neoadjuvant Imatinib

Longer treatment - smaller tumor

GIST

Προεγχειρητική (neoadjuvant) Θεραπεία

- Συστάσεις ESMO
  - Σε περιπτώσεις που η R0 εκτομή δεν είναι εφικτή ή θα μπορούσε να επιτευχθεί με λιγότερο ακρωτηριαστική επέμβαση, συστήνεται προεγχειρητική θεραπεία με Imatinib
  - Διάρκεια 6-12 μήνες (μέγιστο αποτέλεσμα θεραπείας)
- Συστάσεις NCCN
  - Προεγχειρητική χορήγηση Imatinib
    - Κρίνεται κατά περίπτωση

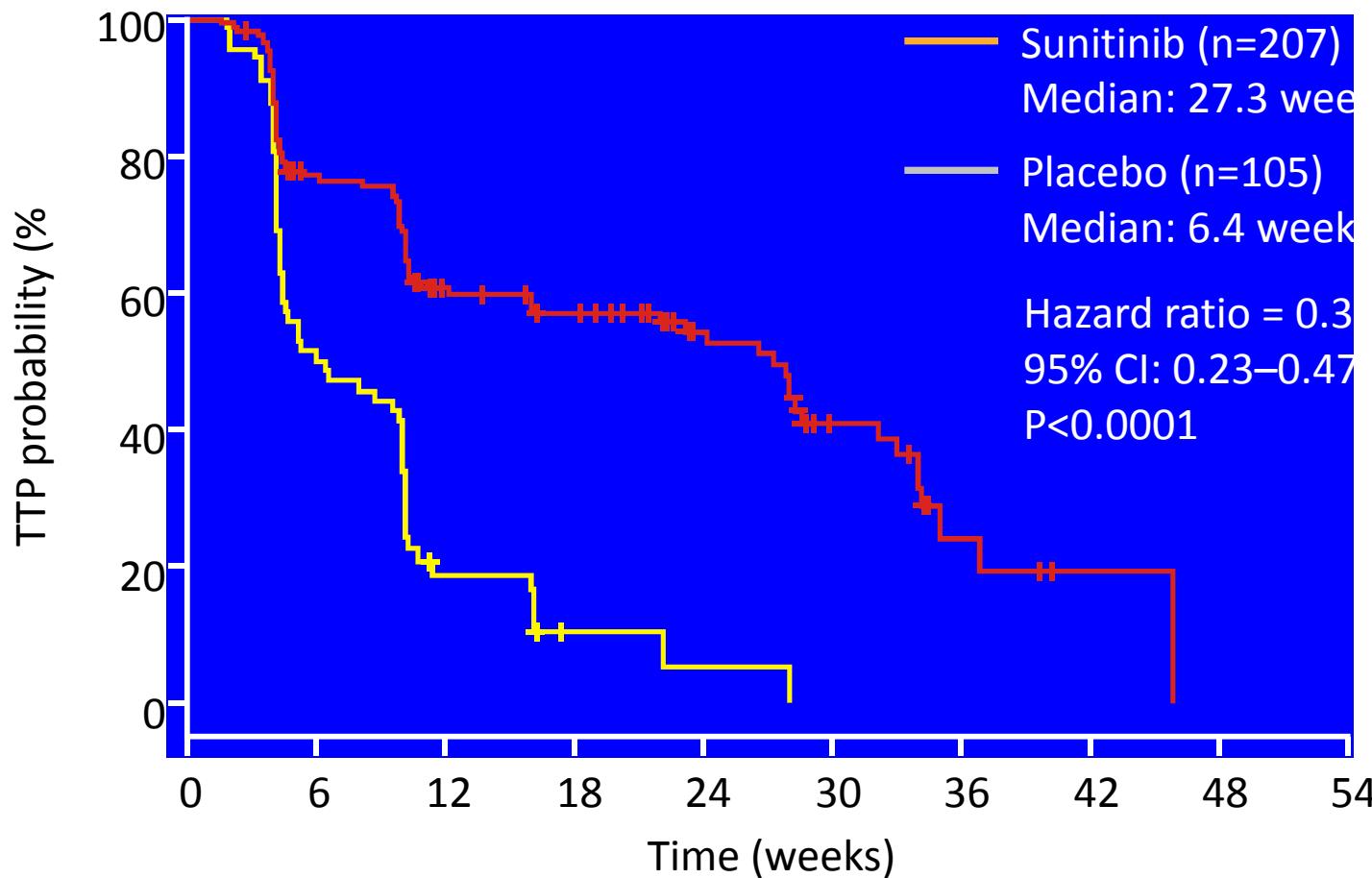
Θεραπεία GIST

Sunitinib

- Sunitinib (Sutent, Pfizer)
- Αναστολέας TK
  - PDGF- α , PDGF- β
  - VEGF-1, VEGF-2, VEGF-3
  - KIT
  - RET
  - FLT3
- Αντι-πολλαπλασιαστική και αντι-αγγειογενετική δράση

Sunitinib Phase III Trial: Median TTP* was Significantly Longer with Sunitinib vs Placebo

*Based on independent third-party review; intent-to-treat

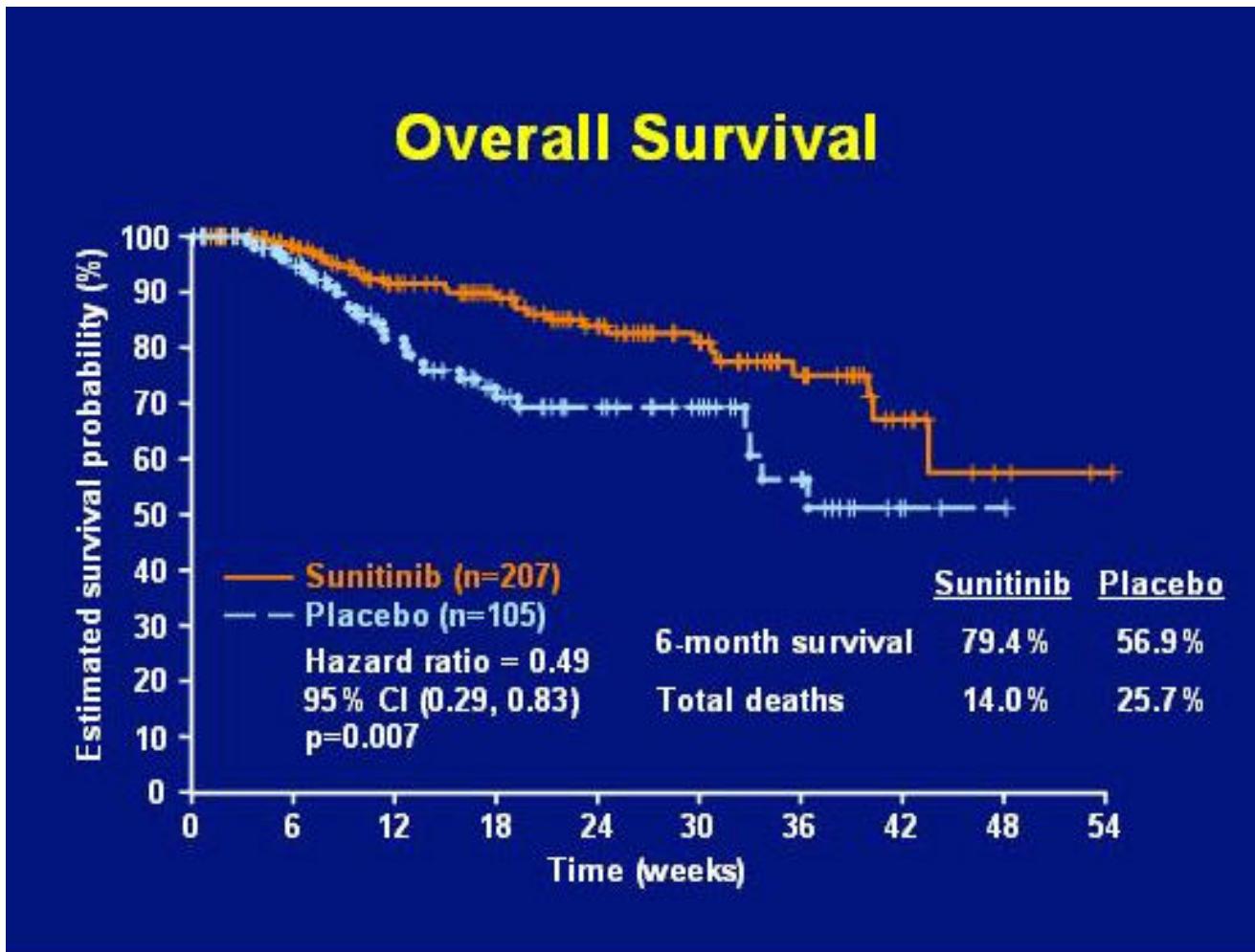
[ITT] population

TTP : time to disease progression

Demetri GD

Θεραπεία GIST

Sunitinib

Θεραπεία GIST

Sunitinib (Sutent, Pfizer)

- Έγκριση FDA: 1/2006
- 2^{ης} γραμμής θεραπεία
  - Αντίσταση στη θεραπεία με Imatinib (α' -γενής β' -γενής)
  - Δυσανεξία στη θεραπεία με Imatinib
- Χορήγηση από του στόματος
  - 50mg x1, 4 εβδ., 2 εβδ. διακοπή
  - 37,5 mg x1 (συνεχής χορήγηση)

Θεραπευτικός αλγόριθμος GIST

Οδηγίες ESMO

Σχήμα	Θεραπεία	Εναλλακτικά
Πρώτη γραμμή	Imatinib 400 mg/day*	Imatinib 800 mg/day [†]
Δεύτερη γραμμή	Sunitinib 50 mg/day 4w on/2w off	Sunitinib 37.5 mg/day συνεχής χορήγηση
Τρίτη γραμμή	Κλινικές δοκιμές (Nilotinib, Masitinib, Dasatinib και Sorafenib)	

*Αύξηση 800 mg/day σε πρόοδο νόσου

[†]Για GIST με μετάλλαξη KIT exon 9

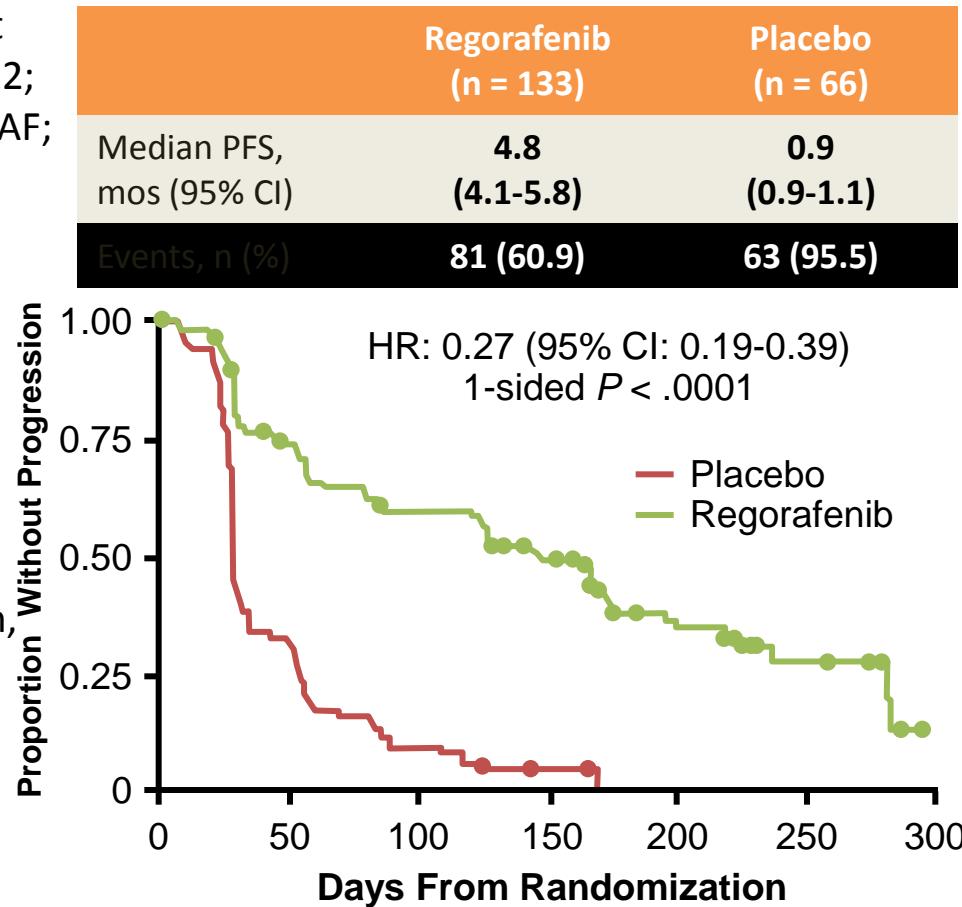
Casali, Blay. Ann Oncol 2010

NCCN Clinical Practice Guidelines in Oncology V 1. 2011

Regorafenib: Novel Multitargeted TKI

- Regorafenib has a wide spectrum of target inhibition: KIT; PDGFR; VEGFR-1, -2, -3; TIE2; RET, fibroblast growth factor receptor 1; RAF; and p38 MAPK^[63]
- Phase III GRID study^[64]
  - Significant PFS improvement vs placebo in 199 pts with metastatic or unresectable GIST and progression on imatinib and sunitinib
  - Most common grade 3/4 events: hand-foot skin reaction, hypertension, diarrhea
- **FDA approval: 25-02-2012**

63. George S, et al. J Clin Oncol. 2012;30:2401-2407.

64. Demetri G, et al. ASCO 2012. Abstract LBA10008.

GIST: What Comes Next?

Study Phase	Planned N	Agent(s)	Setting
II	20	Crenolanib ^[65]	GIST with D852-related <i>PDGFR</i> mutations or deletions
II	80	Pazopanib ^[66]	Metastatic/unresectable GIST resistant to imatinib and sunitinib
II	34	AUY922 (HSP90 inhibitor) ^[67]	Metastatic/unresectable GIST with progression on or intolerance of imatinib and sunitinib
II	36	AT13387 (HSP90 inhibitor) ± imatinib ^[68]	Metastatic/unresectable GIST with progression on 1-3 TKIs
II	21	IMC-3G3 (anti-PDGFR α antibody) ^[69]	Metastatic/unresectable GIST with or without <i>PDGFRA</i> mutations
II	30	Masitinib ^[70]	Inoperable locally advanced or metastatic GIST
II	55	Ganetespib ^[71]	Metastatic/unresectable GIST resistant/refractory to prior systemic treatment including imatinib and sunitinib
II	40	Linsitinib ^[72]	Pediatric and adult wild-type GIST

65. ClinicalTrials.gov. NCT01243346. 66. ClinicalTrials.gov. NCT01323400. 67. ClinicalTrials.gov. NCT01404650. 68. ClinicalTrials.gov. NCT01294202. 69. ClinicalTrials.gov. NCT01316263. 70. ClinicalTrials.gov. NCT00998751. 71. ClinicalTrials.gov. NCT01039519. 72. ClinicalTrials.gov. NCT01560260.

